

muše delo

GLASILO SKUPŠČINE
OBČINE LAŠKO

LETO III. — Laško, avgust-september 1969 — Številka 8-9 (24/25)

Ogledali so si podoficirsko šolo v Zagrebu

Odsek za narodno obrambo občine je 11. junija 1969 skupno z osnovno šolo »Primoža Trubarja« v Laškem organiziral ogled Tehnične podoficirske šole v Zagrebu. Te poučne ekskurzije, katere namen je bil, da se naši mladinci seznanijo z življenjem in delom gojencev vojaških šol, se je pod vodstvom svojih vzgojiteljev udeležilo 92 učencev 7. in 8. razreda laške osnovne šole.

Komanda šole je odlično organizirala ogled šole. Na vходу je mladince sprejela skupina višjih oficirjev pod vodstvom pomočnika načelnika podpolkovnika Stipe Matkoviča. Mladinci so bili nato razdeljeni v tri skupine, nakar se je začel obhod učilnic, učnih kabinetov, prostorov za oddih in rekreacijo idr.

Vsi so s polno zavzetostjo poslušali razlage predavateljev, kako poteka učenje, kakšni učni pripomočki so na razpolago gojencem in kaj vse morajo znati ob zaključku šolanja, ko odidejo v vojaške enote kot tehnični strokovnjaki. Šola ima namreč rang srednje šole.

Zanimivo je bilo opazovati mladince v posameznih kabinetih in učilnicah. Predvsem so pritegnili njihovo pozornost učni kabineti radijske in telefonske tehnike, tankovske in raketne tehnike ter pirotehnični in kabinet pešadijske oborožitve. Ker so oficirji dovolili, da mladinci praktično preizkusijo delovanje posameznih naprav in oborožitve, je kaj kmalu dobil tank celotno posadko, radio-relejne naprave govornike ter telefonske centrale potrebne zveze za razgovor.

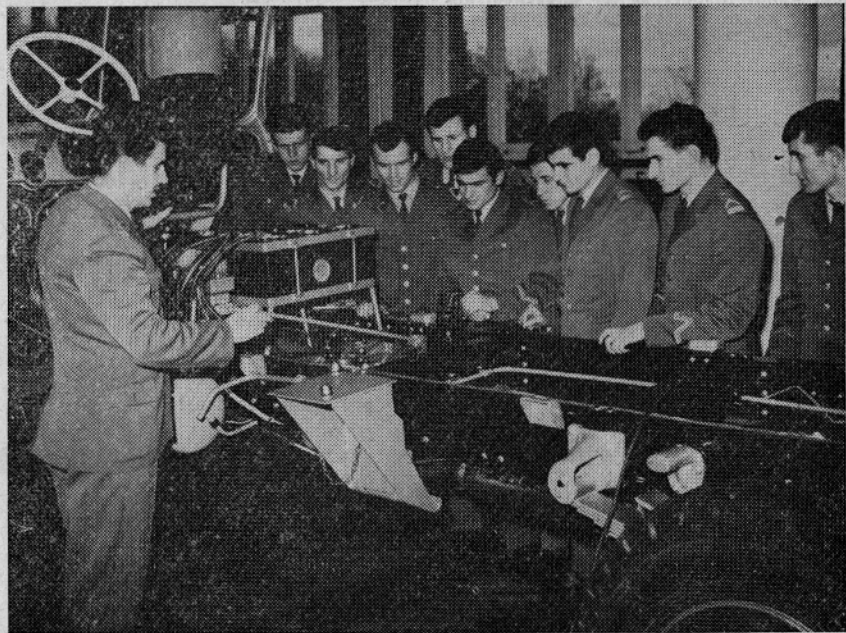
Posebne pozornosti je bila deležna pešadijska oborožitev. Avtomatske puške, brzostrelke in strojnice, vse to jim je bilo dosegljivo na mizah v učilnici. Mladinci so v polni meri izkoristili dobrohotnost gostiteljev, saj so se iz hrupa zapiravev komaj slišale besede spremljevalcev.

Po ogledu kulturnega doma, v katerem imajo gojenci vse možnosti za kulturno udejstvovanje in razvedrilo

(od čitalnice do dvorane za šahiranje in likovne sekcije) je bil za mladince predvajan kratek film o življenju in delu gojencev te šole. Za tem je bil še ogled samopostrežne restavracije in modernih kuhinjskih prostorov. Na kraju so bili mladinci še deležni izdatnega kosila, ki se je po večurnem ogledu šole prav prileglo.

strokovnjaka in sposobnega poveljnika.

Odsek za narodno obrambo meni, da je takšna poučna ekskurzija najboljše agitacija za vpis mladincev v vojaške šole, zato se bo v okviru možnosti z začetno prakso nadaljevalo. S komando šole je že dogovorjeno, da se slična ekskurzija omo-

GOJENCI OFICIRSKÉ ŠOLE PRI POUKU MOTOROZNANSTVA

Ogled je bil končan in mladinci so se polni vtisov vračali domov. Vsaj približno so spoznali, kakšno je življenje in delo v vojaških šolah, kakšni so pogoji učenja in usposabljanja za odgovoren vojaški poklic. Vsem tistim, ki bi se odločili za vojaški poklic bo ta obisk pomenil veliko pomoč pri razčiščevanju nejasnih pojmov ali nepotrebnih predsodkov, saj so se lahko prepričali kaj vse nudi naša armada mlademu človeku, da ga usposobi za dobrega vojaškega

goči v jeseni za učence 7. in 8. razreda osnovnih šol v Radečah in Rimskih Toplicah.

Komandi Tehnične podoficirske šole v Zagrebu, oficirjem in predavateljem, ki so nam omogočili ogled šole ter mladince na kraju še pogostili, se za izkazano pozornost in trud najlepše zahvaljujemo z željo, da bi bilo medsebojno sodelovanje na tem področju tudi v bodoče tako uspešno.

MARTIN KOLARIČ

Razgovor o nekaterih aktualnih vprašanjih

Predsednika občinske skupščine Miho PROSENA smo kot poslanca republiškega zbora, ki v skupščini SR Slovenije zastopa vobilo enoto 26 Krško, zaprosili za kratek razgovor o nekaterih trenutno najbolj aktualnih vprašanjih in ga povprašali, kako ocenjuje in za kakšna stališča se zavzema pri reševanju teh vprašanj.

Tovariš Prosen se je vabilu rade volje odzval in nam na postavljena vprašanja odgovorjal.

VPRAŠANJE:

Kakšen pomen pripisujete samoupravljanju in kaj terja od slehernega dejavnika v naši družbi izpopolnjevanje ekonomskega in političnega sistema, da bi se sistem samoupravljanja na vseh ravneh v popolnosti uveljavil?

ODGOVOR:

Izpopolnjevanje ekonomskega in političnega sistema zahteva tudi delno spreminjanje vloge federacije, republike, občine in delovne organizacije. Te bodo morale svojo vlogo in dejavnost bolj prilagoditi razvoju samoupravljanja. Pri tem gre predvsem za proces decentralizacije ali drugače rečeno, za proces deetatizacije mnogih funkcij države, na drugi strani pa za integracijo gospodarskih in družbenih odnosov na samoupravnih temeljih. Uveljaviti bomo morali sistem, ki bo omogočal hitrejši in učinkovitejši ekonomski razvoj, reproducirati samoupravne socialistične odnose na podlagi konkretne prakse ter povezoval gospodarsko in negospodarsko področje v nerazdružljivo celoto.

IZ VSEBINE

- OGLLED PODOFICRSKE SOLE
- RAZGOVOR Z REPUBLIŠKIM POSLANCEM
- RAZVITJE PRAPORA V RIMSKIH TOPLICAH
- POSEBNOSTI NOVEGA ZAKONA O NARODNI OBRAMBI (NADALJEVANJE)
- SINDIKALNE ŠPORTNE IGRE
- LAŠKO JE PRAZNOVALO...
- PASNO-KOŠNI SISTEM
- ODKUP KMETIJSKIH PRIDELKOV
- NOV PARKIRNI PROSTOR V RIMSKIH TOPLICAH
- LAŠKO Z NAZIVI ULIC IN TRGOV
- NACRTNA TURISTIČNA IZGRADNJA
- RAZVOJ MESTNEGA SREDIŠČA RADEČ
- PREDPISI S PODROČJA ZEMLJIŠKE POLITIKE (NADALJEVANJE IN KONEC)
- LAŠKI PIONIRJI NA SREČANJU MLADIH TEHNIKOV V SARAJEVU
- RAZGIBANA GRADBENA DEJAVNOST
- NOGOMETNI TURNIR
- PISMO KRAJEVNE SKUPNOSTI VRH
- ZAKAJ ZVIŠANJE CEN MEŠA?
- POSOJILNICA ZA MODERNIZACIJO ŽELEZNIC
- PRISPEVEK ZA UPORABO MESTNEGA ZEMLJIŠČA PO NOVI TARIFI
- USPEH DOMAČIH NOGOMETASEV
- PROMETNO VZGOJNO TEKMOVANJE MLADINE
- RAZNE OBJAVE
- POSEBNA PRILOGA: URADNI VESTNIK OBČINE LAŠKO, ST. 5/1969

VPRAŠANJE:

Kje so vzroki in v čem so ovire, da se naše delovne organizacije še ne vključujejo dovolj uspešno v mednarodno delitev dela?

ODGOVOR:

Bitka za tržišče, tako domače kot tuje in na tej podlagi vključevanje v mednarodno delitev dela je dnevno navzoča v naši gospodarski praksi. Povezana je najtesneje z vprašanji modernizacije in prestrukturiranja gospodarstva. Vendar uresničevanje teh smotrov ovirata razmeroma nizka stopnja akumulativnosti in še vedno nefunkcionalna amortizacija. Prav tako ne dajejo zadovoljivih rezultatov sedanji zunanje-trgovinski in devizni režimi in sedanji predpisi o angžiranju tujega kapitala.

VPRAŠANJE:

Kaj sodite o našem kmetijstvu sploh in kako gledate na nadaljnji razvoj zasebne dejavnosti?

ODGOVOR:

Izkoriščanje znanstvenih dosežkov, tako tujih, kot domačih, pri nas gotovo ni na zadovoljivi ravni. Prav tako stojimo pred odločilno nalogo, kako izboljšati nezadovoljivo strukturo zaposlenih strokovnih in zlasti vodilnih kadrov. Kmetijstvo ima še vedno svoje specifične naloge, ki so vezane na ekonomski, socialni in družbenopolitični položaj kmeta. Prav tako bo treba razjasniti vprašanje o nadaljnjem razvoju zasebne dejavnosti in njenem povezovanju z družbeno proizvodnjo, o razvijanju in vključevanju zaposlenih na tem področju v samoupravne družbeno ekonomske odnose.

VPRAŠANJE:

In Vaše mnenje o vlogi bank, zbornice ter poslovnih združenj?

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZB NOV DOBILA SVOJ PRAPOR

V nedeljo, 8. junija je Krajevna organizacija ZB NOV v Rimskih Toplicah razvila svoj prapor. Razvitje prapora je bilo posvečeno spominu na 22. maj 1941, ko je bil v Kojzici zbor aktivistov, na katerem je bil ustanovljen Pokrajinski odbor OF za Štajersko.

Slovesnosti so se udeležili poleg predstavnikov občinske skupščine, družbenih organizacij in društev tudi predstavniki iz sosednjih občin kakor tudi vsi trije preživeli soustanovitelji Pokrajinskega odbora OF za Štajersko: **Alojz Diacci, Jože Jurač in Alojz Lešnik**, ki so hkrati bili tudi botri novemu razvitemu praporu. Pokroviteljstvo za to proslavo je prevzela Skupščina občine Laško.

ODGOVOR:

Sedanje delo in vloga poslovnih združenj, bank in zbornice, močno zaostajata za procesi, v katerih naj bi se nadomestile etastične oblike vodenja v gospodarstvu in družbi. Mnogo prešibak je vpliv teh institucij pri dogovarjanju in povezovanju na poslovnem področju, pri usmerjanju razvoja, nastopanju na tržišču ter v politiki delitve dohodka.

VPRAŠANJE:

Kateri problemi s področja družbenih služb so trenutno najbolj v ospredju in kaj bi bilo treba po Vašem mnenju storiti za njihovo rešitev?

ODGOVOR:

Na področju družbenih služb se prav tako odpirajo in pojavljajo vprašanja, ki so odločilnega pomena za naš nadaljnji razvoj in napredek na teh področjih.

Problem iskanja najboljših oblik financiranja zdravstva oz. rroma zdravstvenega varstva je nujno povezan z vprašanji naše splošne ekonomike. Pri tem je odločilnega pomena, ali bomo ostali pri sedanjih delitvi na različne rizične skupnosti ali pa se bomo, kar bi bilo po mojem mnenju pravilno, odločili za eno enotno rizično skupnost v merilu republike.

Področje šolstva in izobraževanja še nismo uspeli urediti tako kot bi ga morali. V zadnjih dveh letih se je sicer sistemsko uredil način financiranja osnovne dejavnosti tega področja, še zdaleč pa ni urejeno vprašanje novih investicij, predvsem glede modernizacije pouka in v skladu s sodobnimi potrebami.

Kultura in prosveta so še področja, kjer močno zaostajamo. V naši občini smo letos sicer napravili korak naprej, kar se tiče financiranja te dejavnosti, vendar smo še vedno na pol poti. Zato mislim, da bo treba tudi za to področje v merilu republike sprejeti ustrezne predpise, s katerimi se bo sistematsko in dolgoročno uredilo predvsem vprašanje financiranja, tako osnovnih dejavnosti, kot tudi pre potrebnih investicij.

V zvezi s financiranjem posameznih področij naj za zaključek še omenim pravosodje. Mislim, da bo v merilu republike prej ali slej treba najti način za enotni način financiranja vseh pravosodnih ustanov, vključno občinskih sodišč. Tozadevno bi se brez pomisleka zavezal za uresničenje predloga, ki ga je izdelal sekretariat za pravosodje SRS že v lanskem letu.

Ob slavnostnem razvitju prapora je najprej govoril **Alojz Diacci**, ki je živo orisal revolucionarno delo ustanoviteljev Pokrajinskega odbora OF pred in med okupacijo, za njim pa je spregovoril o nalogah, ciljih in načrtih za gospodarjenje v občini njen predsednik **Miha Prosen**.

Po končanih govorih je sledilo pripinjanje spominskih zastavic delovnih organizacij na drog praporja, narkar je zastavonoša prevzel prapor v varstvo, udeleženci proslave pa so nato še dolgo v popoldne kramljali in obujali spomine na partizanskem srečanju, ki ga je za to priliko pripravila Krajevna organizacija ZB NOV Rimske Toplice pod vodstvom njenega predsednika **Miloša Mlakarja**.

Posebnosti novega zakona o narodni obrambi

Delovne organizacije imajo pravico in dolžnost sodelovati pri obrambi dežele. To pomeni, da morajo opravljati ustrezne priprave in izvrševati obveznosti do narodne obrambe, kakor jih določa zakon. Delovne organizacije so na primer dolžne v svojem statutu določiti delovno področje in odgovornost svojih organov v zvezi s pripravami na obrambo in za primer vojne, prav tako pa so dolžne določiti tudi posebne dolžnosti in odgovornosti članov delovne skupnosti. Vidimo torej, da delovna organizacija ne more biti samo pasivni opazovalec dogajanj, ker ji že sam zakon nalaga obveznosti za polno angažiranost vseh or-

NADALJEVANJE

(2)

kakšna je njegova dolžnost, zlasti pa, da bo za svoje naloge tudi usposobljen. Delovne organizacije bodo morale narodno obrambno usposabljanje in urediti vse svoje člane in ne samo pripadnike civilne zaščite in teritorialne obrambe.

Delovne organizacije so dolžne odstopiti tudi svoja materialna sredstva (avtomobile, gradbene stroje, stavbe, zemljišča ipd.) za potrebe JLA. Teritorialne obrambe ali Civilne zaščite. V miru so dolžne dati ta sredstva, če je to potrebno za orožne vaje teh enot. Seveda jim pripada za to ustrezna odškodnina, ki jo plača tisti, ki je za svoje potrebe zahteval ta materialna sredstva.

Za pravilno vodenje evidence o materialnih sredstvih delovnih organizacij je važno predvsem določilo zakona, ki obvezuje delovne organizacije, da morajo najpozneje v 8 dneh obvestiti pristojni občinski upravni organ (odsek za narodno obrambo) o vseh nastalih spremembah.

Do septembra letos morajo delovne organizacije v svojem statutu določiti delovno področje in odgovornost svojih organov v zvezi s pripravami na obrambo in za primer vojne. Menimo, da bodo delovne organizacije uspešno izvršile to svojo nalogo ob sočasnem vsklajevanju statutih in drugih samoupravnih aktov s spremembami posameznih določil naše ustave.

Delovne organizacije lahko računajo na strokovno pomoč odseka za narodno obrambo, če jim bo ta pomoč potrebna. Obenem pa priporočamo, da naročijo časopis »BRAMBA IN ZASČITA«. To je mesečnik za vprašanja narodne obrambe v družbeno-političnih skupnostih in delovnih organizacijah, ki ga izdaja v slovensčini Državni sekretariat za narodno obrambo - sektor civilne obrambe.

V naslednjem nadaljevanju bomo obravnavali pravice in dolžnosti občanov predvsem: vojaško obveznost, obveznost služiti v civilni zaščiti, delovno obveznost in materialno obveznost.

MARTIN KOLARIC

ganov in celotnega delovnega kolektiva v zvezi z narodno obrambo. Pri tem je delovna organizacija dolžna izdelati svoje načrte za obrambo in sicer:

1. načrt za organizacijo proizvodnje v primeru vojne (vojni načrt) in
2. načrt za obrambo in zaščito svojih ljudi in materialnih sredstev (razvojni načrt).

Razvojni načrt, ki mora biti prilagojen občinskemu razvojnemu načrtu, vsebuje predvsem načrt razvoja enot teritorialne obrambe in civilne zaščite v v delovni organizaciji, strokovno poučevanje teh enot ter zagotavljanje potrebne opreme. Razumljivo je, da delovna organizacija ne more naenkrat žrtvovati toliko finančnih sredstev, da bi naenkrat rešila vso obrambno problematiko, zato pa lahko z dobro zastavljenim razvojnimi načrtom v določenem času doseže tisto stopnjo opremljenosti svojih enot, ki si jo je za to obdobje postavila kot skrajni cilj. Kot je že omenjeno, mora delovna organizacija prilagoditi svoje načrte občinskemu načrtu, oziroma morajo njeni načrti biti v skladu z občinskimi. Če pristojni občinski organ meni, da ta načrt ni v skladu z občinskimi načrtom, predlaga občinski skupščini, da določi delovni organizaciji dolžnosti in naloge v mejah zakonskih določil.

Skupščina je torej dolžna bdeti nad obrambnimi pripravami v delovnih organizacijah ter primerno ukrepati, kadar ugotovi, da katerakoli delovna organizacija ne izvršuje svojih nalog tako, kot to od nje zahteva zakon.

Vse delovne organizacije s področja gospodarstva in družbenih služb morajo že v miru storiti potrebne ukrepe materialne in organizacijske narave, da bi lahko nadaljevale s svojo dejavnostjo tudi v vojnih razmerah. Predvsem pride tu v poštev planiranje vojne proizvodnje, zagotovitve materialnih dobrin za proizvodnjo ter usposabljanje delovnih ljudi za medsebojno pomoč ter reševanje ljudi in materiala.

Ce vemo, da smo doslej bore malo storili, da bi naše ljudi seznanili z možnostmi nesreč ter vojnih akcij, zlasti pa nismo skoro ničesar storili, da bi jim osposobili za organizirano reševanje, potem pač lahko takoj ugotovimo, da stoji pred delovnimi rrganizacijami dokaj težke in odgovorne naloge. In te so predvsem v tem, da bo sleherni delavec vedel,

POPRAVEK

V prejšnji številki, ko smo objavili imena in slike novoporočencev na kmečki ohceti letošnje turistične prireditve »PIVO IN CVETJE 1969« se je tiskarski škrt hudomušno poigral z nevestama, ko jima je ob pravih imenih zamenjal slike ženinov.

No, ker do takih pomot potem, ko je šlo »zares«, ni prišlo in se je vse dobro izteklo, upamo, da so nam novoporočenci ta prvi spodrsrljaj na njihovi skupni življenjski poti z zamenjavo ženinov oprostili.

Uredništvo

Sindikalne športne igre občine Laško

V počastitev 50. obletnice ustanovitve sindikatov Jugoslavije, ustanovitve KPJ in SKOJ je Občinski sindikalni svet Laško organiziral I. sindikalne športne igre občine Laško.

Razpisana so bila tekmovanja v naslednjih disciplinah:

- malem nogometu
- namiznem tenisu
- šahu
- in streljanju z zračno puško.

Tekmovanja v malem nogometu in namiznem tenisu so bila v nedeljo dne 8. junija v Radečah, v šahu in streljanju z zračno puško pa v nedeljo dne 22. junija v Laškem. Obeh tekmovanj se je udeležilo 28 tekmovalnih ekip, kar je za začetek zadovoljivo, vendar pa pod našimi realnimi možnostmi. Upamo, da bo takih sindikalnih organizacij, kot so Rudnik Laško, VPD Radeče, ki so vzele tekmovanje in priprave zanj zelo resno, v naslednjem letu še več in da lahko pričakujemo, da bo rekreativni šport v naših sindikalnih organizacijah sčasoma dobil mesto, ki mu pripada.

V posameznih tekmovalnih disciplinah so bili doseženi naslednji rezultati:

- mali nogomet, tekmovali so tri ekipe

(dos. g. raz.) točke

1. VPD Radeče 7:4 3

2. Vojno zdravilišče Rimske toplice 6:5 3

3. Rudnik Laško 3:7 0

- namizni tenis, tekmovali 2 ekipi

štrevilo

zmag

1. VPD Radeče 5

2. Rudnik Laško 3

- šah, tekmovalo 5 ekip

štrevilo

točk

1. Rudnik Laško 9

2. Komunalno podjetje Laško 7,5

3. VPD Radeče 7

4. Papirnica Radeče 4,5

5. VOLNA Laško 2

- streljanje z zračno puško, tekmovalo 18 ekip

doseženo

štrevilo

krogov

1. Papirnica Radeče I. 685

2. Cementarna Zidani most I. 655

3. EGM - obrat ELKOV Laško 644

4. Papirnica Radeče II. 641

5. Tov. lesn. galant. Rimske Toplice I. 639

6. Komunalno podjetje Laško 584

7. Tov. les. galant. Rimske Toplice II. 575

8. VOLNA Laško 529

9. Voj. zdravilišče Rimske Toplice 501

10. Obrtno podjetje Laško 501

11. Delavci uprave SOB Laško 499

(Nadaljevanje na 14. strani)

LAŠKO JE TUDI LETOS

V NOVI PIVNICI V LAŠKEM — ODPRLI SO JO OB PRAZNOVANJU »PIVO IN CVETJE 1969«

POVORKA MLADOSTI IN CVETJA JE KRENILA PO ULICAH SKOZI LAŠKO

LJUBITELJI SAHA NA SIMULTANKI S PUCOM

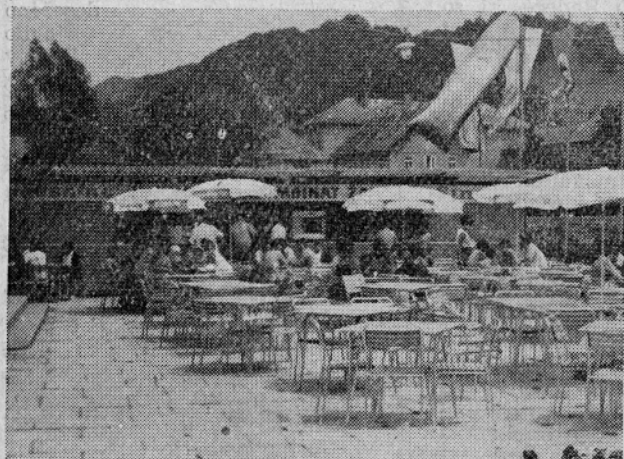
Petdnevni bogat program velike turistične prireditve »PIVO IN CVETJE 1969« so udeleženci doživeli vsak po svoje. Vsak je lahko prišel na svoj račun: od slavnostne akademije s koncertom moškega pevskega zbora iz Laškega športnih in šahovskega turnirja, tekmovanja lovskih in strejskih družin, ter srečolova do kulturnih prireditev, razstaj in večičasnega ognjemeta na Starem gradu in ob Savinji.

Največja atrakcija pa je nedvomno bila zadnji dan prireditve s povorko mladosti in cvetja v Laškem ter kmečka ohcet s šranganjem na Starem trgu, ko je sledila še svečana poroka kar treh parov novoporočencev, ki so ta dan resnično tudi sklenili zakonsko zvezo. To so bili: KRŽMAN IGOR in ZAHRASTNIK MARJANA, SLIMSEK DARKO in PFAJFER JOZICA ter PLANKO MARTIN in HRUSTEL DARINKA.

Gostinsko podjetje »SAVINJA« je ob občinskem prazniku odprlo nanovo urejeno pivnico, priznani ansambli pa so na vseh zabavišnih prostorih skrbeli za dobro počutje in vsestransko razvedrilo gostov, ki so si ogledali letošnjo prireditve in tako množično obiskali Laško.

Z VEČERNEGA TEKA MLADINCEV SKOZI LAŠKO

ZABAVIŠNI PROSTOR PRED DOMOM »DUŠAN POZENEL«

»SAFIRJI« IZ LAŠKEGA NA MLADINSKEM ZABAVIŠČU

ZABAVIŠNI PROSTORI SO SE NAPOLNILI ZLASTI OB VEČERIH, KJER JE BIL ZIVAHNO IN VESELO... ZA DOBRO POČUTJE GOSTOV SO SKRBELI PRIZNANI ANSAMBLI

VESELO PRAZNOVALO

OB PRAZNIKU »PIVO IN CVETJE 1969«

KOVAČ JOŽE — NA ČELU POVORKE

SRANGANJE NA STAREM TRGU

DVEMA PRIJAVLJENIMA PAROMA NOVOPOROČENCEV NA KMEČKI OH CETI OB PRAZNIKU »PIVO IN CVETJE 1969« SE JE PRIDRUŽIL SE TRETJI — NA SLIKI (OD LEVE PROTI DESNI): NOVOPOROČENCA HRUŠTEL DARINKA IN PLANKO MARTIN TER PFAJFER JOŽICA IN SLIMŠEK DARKO PRI POROČNEM OBREDU

NOVOPOROČENCA ZAHRASTNIK MARJANA IN KRIŽMAN IGOR V POVORKI NA DAN POROKE

Zahvala

Turistično društvo

Laško

Iskreno sem Vam zahvalju-
jeva za Vaše darilo, ki naju
je ob začetku najine skupne
poti prijetno razveselilo!

Mladoporočenca s »kmečke
ohceti«.

Marjana in Igor Križman.

Zadar, dne 9/7-1969

PAŠNO - KOŠNI SISTEM

gospodarjenja zasebnih kmetij

Težave v kmetijstvu niso odraz našega jugoslovanskega gospodarstva. Povsod po svetu jih imajo. Značilno je, da so težave v vseh deželah v grobih črtah enake, ali pa imajo vsaj enak izvor. V prizadevanju, ki naj bi dalo kmetijstvu normalen gospodarski okvir, formirajo v mnogih deželah razne načrte, družbe, sklade (Agricultural plan, Grünner plan, Francoska družba za razvoj kmetijstva itd.), ki imajo eno samo nalogo: razvijati kmetijstvo. To jim uspeva — ponekod bolj, drugje manj — povsod pa se na vso moč trudijo pomagati kmetijstvu iz njegovih težav.

Kaj pa pri nas?

Specifične razmere po drugi svetovni vojni so narekivale v Jugoslaviji nekatere ukrepe, ki so bili neizogibni, so pa vendarle, zlasti zaradi nepravilnega izvajanja, postavili našo socialistično agrarno politiko v slabo luč.

Gospodarska reforma je prinesla v kmetijstvo nekaj sprememb, ki pa so dale pozitivne rezultate le v poljedelski proizvodnji, medtem ko je živinoreja, ki nas pravzaprav najbolj zanima (Slovenija je v kmetijskem pogledu živinorejska dežela), ostala v istem, oziroma zaradi hudega pritiska brüseljske šestere, v še slabšem položaju. Posledica nenehnih kriz je naglo zmanjševanje stalaža živine, ki je dobilo že tolikšen obseg, da pomeni resno nevarnost za naše kmetijstvo. Nevzdržen položaj v živinoreji, ki je tesno povezan s hudo nestabilnostjo trga, je prisilil slovensko skupščino, da se je v lanskem poletju s precejšnjo resnostjo lotila vprašanj kmetijstva. Objavila je vrsto priporočil, kako naj bi posamezni organi (od gospodarskih organizacij do zveznega Izvršnega sveta) ukrepali, da bi se stanje izboljšalo.

Ne glede na to, s kolikšno zavzetostjo se lotevata reševanja kmetijskih vprašanj Skupščina in zlasti Izvršni svet, pa moramo ugotoviti pomembno dejstvo. Slovenija je v svoji reliefni in pedološki strukturi silno raznolika. Na majhni površini se zvrstijo ravninski obronki Panonske nižine in vsi prehodi do visokih Alp ter od Krasa do močvirnatih predelov. Zaradi tega ni mogoče izdelati za celo Slovenijo enotnega koncepta razvoja kmetijstva, posebno če še k temu prištejemo iz agrarne reforme izvirajoč zemljiški maksimum, ki k omenjeni dodaja še socialno pe-

strost, da o ekonomiki tega agrarnega ukrepa zaenkrat ne govorimo. Mimogrede povedano v dobro skupščini, slišati je glasove za ukinitve tega določila, kar bi lahko prineslo v našo agrarno ekonomiko pa tudi agrarna socialna vprašanja globlje spremembe.

ALES KMECL,
dipl. ing. agr.

Vsa ta pestrost narekuje posameznim občinam, da rešujejo kmetijsko problematiko v okviru svojih pogojev, posebno kar zadeva splošen koncept razvoja, oz. usmeritev kmetijstva na svojem področju. Nekatere občine se tega polno zavedajo in so se že lotile teh vprašanj (Konjice, Sentjur, Postojna, Laško), ko z ustrezno davčno politiko skušajo vplivati na modernizacijo kmetijstva.

Laška občinska skupščina je sprejela odlok o precejšnji davčni olajšavi za tiste kmete, ki bi vložili določena sredstva v modernizacijo. Prepričani smo, da to ne bo osamljena akcija, kajti, če kje, potem potrebuje prav kmetijstvo v laškem področju pomoči. Razgibanost terena, kakršno najdemo le še redkokje, onemogoča vsakršno sodobno kmetijsko proizvodnjo v večjem obsegu in tudi zožuje izbiro vrste proizvodnje na minimum. To področje je sposobno z nekaterimi izjemami prav gotovo le za živinorejsko dejavnost take ali drugačne oblike. Jasno je, da tudi v kmetijskem gospodarstvu, tako kot v vsakem drugem, iščemo v prvi vrsti ekonomiko. Kratek pogled čez mejo v zapadne dežele v zadnjem času pa zadostuje že razgled po Sloveniji (Zgornja Savinjska dolina) nam pove, seveda ob upoštevanju možnosti prodaje, da je najugodnejša veja živinoreje proizvodnja mleka in to na intenzivni paši. Ni pa rečeno, da ni možna na paši tudi proizvodnja mesa. Gre za tako imenovani pašno-košni sistem gospodarjenja zasebnih kmetij.

Morda ne bo odveč, če naštejemo nekaj prednosti tega načina. Prvič z intenziviranjem proizvodnje dobimo na enoto površine večji pridelek. (sedaj je slovensko povprečje 0,60 glave živine na ha, na ta način pa je možno povečati na 2,0 in celo 2,5 glave); drugič po polovico krme gre živina sama na pašo, torej odpade ogromno dela; tretjič — živina je neprimerno bolj zdrava. Prednosti bi lahko še naštevali. Laška kmetijska zadruga si priza-

deva vpeljati ta način gospodarjenja na svojem področju in zato v letošnjem letu ureja 2 kmetiji za primer.

Prav tako pa pripravlja takšne usmeritve v večjem obsegu v dolini Gračnice, kjer naj bi v prihodnosti, morda že letos, stekla odkupna proga za mleko, ki bi povezovala sevniško področje preko Lisce in Jurkloštra za laškimi. Razgovori s celjsko mlekarso so v teku. Zal pri tem ne zadeva le na težave materialnega značaja, ampak tudi na nezaupanje in nesprejemljivost kmetov, za takšne popolne specializacije. To je do neke mere razumljivo ob ne vedno dobrih izkušnjah, posebno na kmetijskem trgu.

Odkup mleka bo treba pozneje razširiti še na dolino Lahomščice in morda v Rečico ter Svibno.

Nekatere področja v laški občini so primerna za sadjarstvo, tako po talnih kot po klimatskih pogojih. To so zlasti okolica Trnovega in Poljane nad Jurkloštrom. Z ustreznimi ureditvami sosedskih odnosov in pa kooperacije bi tu bilo možno do precejšnje mere intenzivirati sadjarstvo.

Poseben problem pri intenziviranju proizvodnje predstavlja razdrobljenost zemljišč. V tujini posvečajo temu veliko pozornosti in denarja. V Avstriji na primer so v zadnjih šestih letih dali za komasacijo zemljišč okrog 300.000.000 šilingov. Do učinkovitih ukrepov na tem področju bo moralo priti tudi pri nas. Vendar ne po starem receptu!

Področje prizadevanja v kmetijski ekonomiki je tudi mehanizacija. Napačno je mišljenje, da je kmet z nakurom traktorja svojo kmetijo že močno intenziviral. S tem jo je šele obremenil! Mehanizacija, pa naj bo kmetijska ali kaka druga, je silno draga — pri tem pa daleč prednjači zaradi sezone rabe prav kmetijska. V Nemčiji so izračunali, da stane opremljeno delovno mesto v kmetijstvu 78.000 DM, v industriji pa 35.000 DM. Zato bi bilo ekonomsko nujno uvesti skupinsko rabo vsaj nekaterih strojev. Jasno je, da to ne pride v poštev za tiste stroje, ki bi jih vsi kmetje v vasi potrebovali v istem času, na primer kosilnice. Dalo pa bi se uvesti to za stroje, kjer čas ni važen.

To in še nekatera druga so področja in akcije, kjer se angažira zadruga in kjer se bo potrebno angažirati še bolj kot doslej; to pa ne le na združnih in kombinatskih, temveč tudi na drugih nivojih.

Možnosti za odkup kmetijskih pridelkov

Kako dela in kako želi poslovati Kmetijska zadruga Laško na svojem področju ter kakšno je proizvodno področje, smo že nekajkrat pisali, zato tokrat nekaj o odkupu kmetijskih pridelkov.

Kmetje na našem področju pridelujejo vrsto rastlin, delno za lastno porabo kot hrano, delno kot krmo in le malo pridelkov je namenjenih za prodajo. Še to so večinoma slučajni viški na pr.: sadja, fižola, krompirja, žita itd.

V tem pa je bistvo težav!

Teh slučajnih viškov je malo in še ti so večinoma slabe kvalitete.

Ti slučajni tržni viški tudi nimajo večjega ekonomskega uspeha niti ga v bodoče ne bodo imeli.

V Kmetijski zadrugi Laško se zavzemamo za to, da se kmetije začnejo preusmerjati na tržno proizvodnjo v tistih panogah, ki imajo možnosti za uspeh. Vendar o tem v drugem sestavku.

Smatramo, da obstoja realna možnost za stalen prevzem kvalitetne mlade goveje živine, kakor tudi drugih slabših vrst goveje živine. Nadalje se zavzemamo in smo že v razgovorih s Kmetijskim kombinatom Sevnica, da skupno odpremo odkupno progno za mleko, ki bi na našem območju zajemala Jurklošter ter vso dolino ob Gračnici, med tem ko v Vrhovem, Rimskih Toplicah in Strmci že prevzemamo mleko.

Nov parkirni prostor v Rimskih Toplicah

Po večletnem oklevanju smo letos le začeli urejevati nov parkirni prostor ob kopališču. Da je bil nujno potreben, so nam govorile dolge kolone osebnih avtomobilov ob cesti II. reda Celje—Zidani most. Ob nedeljah in praznikih smo jih ob cesti našli tudi nad sto.

Lokacija je prav primerna, toda gradnja je zaradi terena draga. Pridobili bomo skoraj 2.000 m² nove parkirne površine ter bomo okrog kopališča lahko postavili do 200 motornih vozil. S tem bo vprašanje parkiranja rešeno za daljšo dobo.

Letos smo izvedli prvo fazo, to so zemeljska dela, ravnanje zemljišča, polaganje odvodnih cevi do propusta ceste in pripravili zemljo za zelen pas ob robu ceste. Za ta dela bomo porabili nad 25.000 dinarjev. Prihodnjo pomlad bomo parkirišče posuli s peskom, zasadili zelen pas in primerno drevje, da bo v nekaj letih parkirišče zasenčeno.

Novi parkirni prostor je bil najbolj zapuščen del Rimskih Toplic. To zemljišče ni bil ne gozd, ne travnik,

Kmetje se vse prepočasi preusmerjajo v večjo rejo krav in zato imamo premajhne količine mleka. Mleko oddajamo v celjsko mlekarino.

Upamo, da se bodo količine mleka še povečale, ko bodo začele oddajati mleko kmetije, ki se že specializirajo v proizvodnjo mleka in tiste, ki bodo sledile le-temu. Možnosti za prodajo mleka so realne, ker mleka ni preveč.

JOŽE NOVAK,
ing. agronomije

Znano je, da je bilo v preteklih treh letih uničenih mnogo kvalitetnih čred družbenega sektorja, predvsem v drugih republikah in to se bo poznalo še dolga leta. Tudi potrošnja mleka in mlečnih izdelkov narašča.

Največji problem je prodati majhne količine, tako mleka kot drugih pridelkov, ker majhnih količin nihče ne kupuje rad. Tudi v časih velikih ponudb je lažje prodati večje količine blaga, še posebej, če je kvalitetno, kot pa majhne količine. To velja za mleko, meso, kakor tudi za druge proizvode.

Trg z živino je zelo živahen in menjajoč. Stalna podvrženost tujim predpisom o dodatnih carinah seveda vpliva močno tudi na cene doma. Zadnji dve leti so bile cene zelo nizke, v zadnjem času pa so

se dvignile, mogoče že kar pretirano visoko, vsaj za teleta. To zopet povzroča anarhijo.

Zadruga želi, da bi bil odkup vseh vrst živine stalen in reden, vendar nam to le težko uspeva. Vzrokov za to je več. Naj navedem le nekatere.

Po vsem področju imamo vzpostavljeno kmetijsko službo, ki sicer včasih dela uspešneje, drugič slabše. Vendar tudi to ne pomaga. Tako na primer na področju Radeč ne moremo prav nič storiti, ker vso živino, posebno kadar jo primanjkuje, odkupi Mesna klavnica in prekajevalnica Radeče. V času, ko je živine precej, pa kmetje pritiskajo na zadrugo, naj odkupi živino. Nadalje zasebni mesarji suvereno odkupujejo živino od kmetov na domovih, četudi bi to lahko delali le na svojem lastnem obratu. Jasno, da tega nihče ne preganja, pa četudi bi takšno kršitev predpisov kdo prijavil.

Ko živine ni, predvsem telet, so cene nemogoče visoke, drugič, ko je živine preveč, je vsega kriva zadruga, če odkup ne poteka normalno.

Smatram, da je s preveč liberalnim odkupom nastala še večja anarhija, živinoreja pa od tega nima koristi, temveč le škodo.

Sedaj smo v dobi, ko bo zaradi že navedenega verjetno nekaj let dobra konjunktura za živino. To je tudi čas, ko si moramo vsi prizadevati, da izboljšamo živalski fond, ki je zelo slab. Krav je malo in še te so slabe. Tudi pasemsko čistih živali je malo.

Jasno je, da so cene plemenski živini visoke, vendar brez vlaganja ni možno pričakovati nobenega napredka.

Razen živine zadruga drugih pridelkov le malo odkupi; nekaj zdravilnih zelišč ter iz organizirane proizvodnje ržene rožičke, nekaj krompirja in le malo ali nič sadja.

Kmetje, ki še gojijo žita, imajo lepo možnost za pridelovanje rožičkov. To je razmeroma zelo rentabilna proizvodnja, s katero so dosedanji proizvajalci zadovoljni, prav tako tudi kupec.

Če zaključimo teh nekaj misli, potem lahko ugotovimo, da je izboljšanje gospodarskih razmer na kmetijah možno edino s specializacijo v živinorejsko proizvodnjo. Tam, kjer so pogoji za prodajo mleka v proizvodnjo mleka in mesa, tam, kjer ni možen odkup mleka pa v proizvodnjo mesa.

Slučajne tržne viške, ki so praviloma nekvalitetni, bo vse težje prodati, medtem ko bomo zagotovili normalen prevzem kvalitetnega blaga v organizirani proizvodnji.

Alojzij Kozelj

LAŠKO JE DOBIL NA

Ob koncu junija letos je občinska skupščina sprejela odlok o imenovanju ulic in trgov v Laškem.

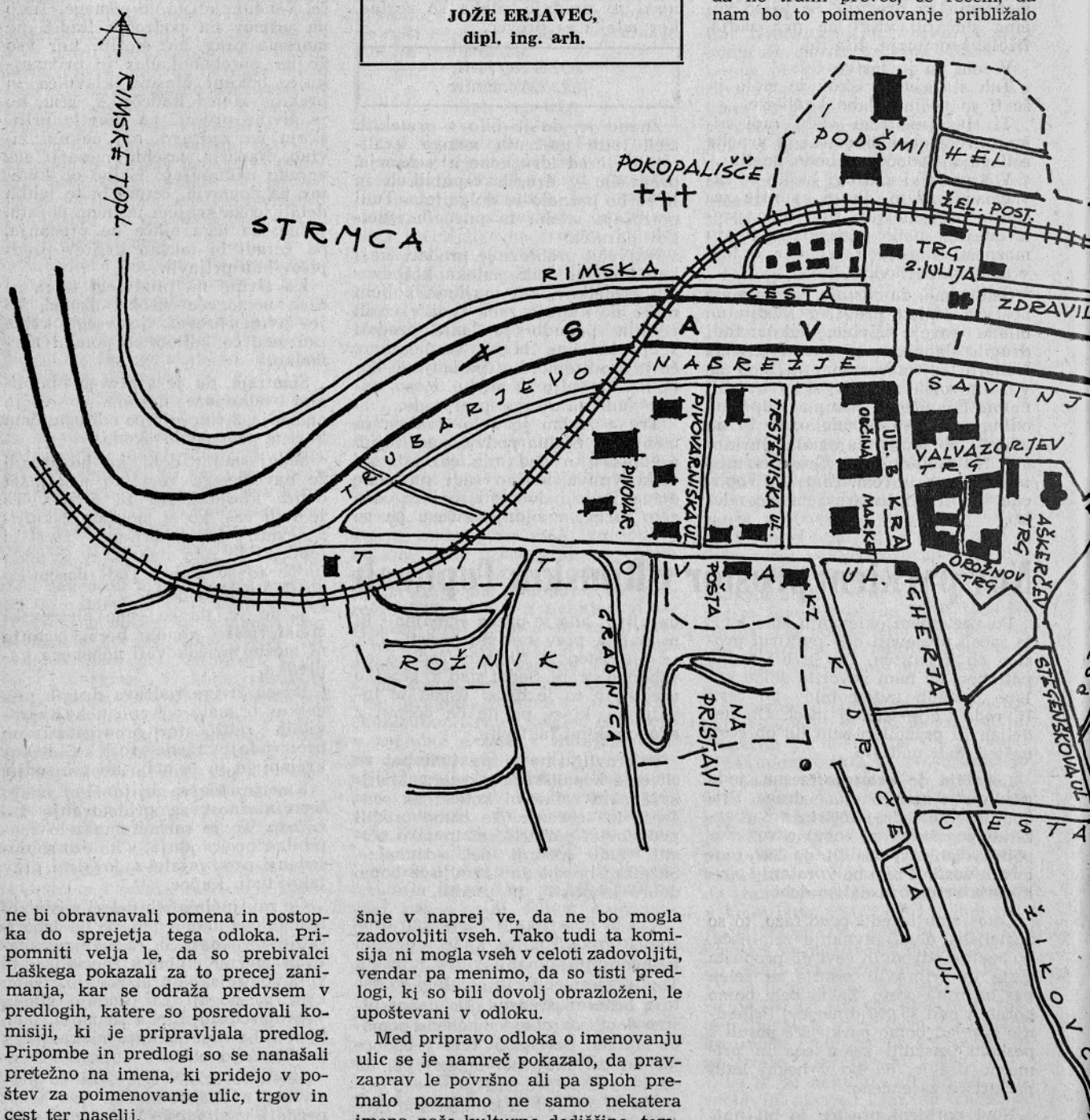
Širša javnost je bila seznanjena s predlogom v januarski številki »Našega dela«, zato v tem prispevku

čo precejšnjega števila predlaganih imen in premajhnega števila ulic, trgov in cest, dokaj težko delo — »skoraj« tako kot občinska skupščina, kadar deli sredstva občinskega proračuna, a že zaradi premajhne mo-

se bodo v prihodnje v »Našem delu« oglasili tudi tisti, ki bolje poznajo našo zgodovino ter nam s svojimi prispevki marsikaj pojasnili.

No in če naj bi bilo poimenovanje ulic, cest in trgov predvsem za lažjo orientacijo v mestu, potem mislim, da ne trdim preveč, če rečem, da nam bo to poimenovanje približalo

JOŽE ERJAVEC,
dipl. ing. arh.

ne bi obravnavali pomena in postopka do sprejetja tega odloka. Pripomni velja le, da so prebivalci Laškega pokazali za to precej zanimanja, kar se odraža predvsem v predlogih, katere so posredovali komisiji, ki je pripravljala predlog. Pripombe in predlogi so se nanašali pretežno na imena, ki pridejo v poštev za poimenovanje ulic, trgov in cest ter naselij.

Komisija, ki je pripravljala predlog o imenovanju ulic, je imela spri-

šnje v naprej ve, da ne bo mogla zadovoljiti vseh. Tako tudi ta komisija ni mogla vseh v celoti zadovoljiti, vendar pa menimo, da so tisti predlogi, ki so bili dovolj obrazloženi, le upoštevani v odloku.

Med pripravo odloka o imenovanju ulic se je namreč pokazalo, da pravzaprav le površno ali pa sploh premalo poznamo ne samo nekatera imena naše kulturne dediščine, temveč, da nam tudi še bližnja preteklost ni dovolj poznana. Zato bo prav, če

ZIVE ULIC IN TRGOV

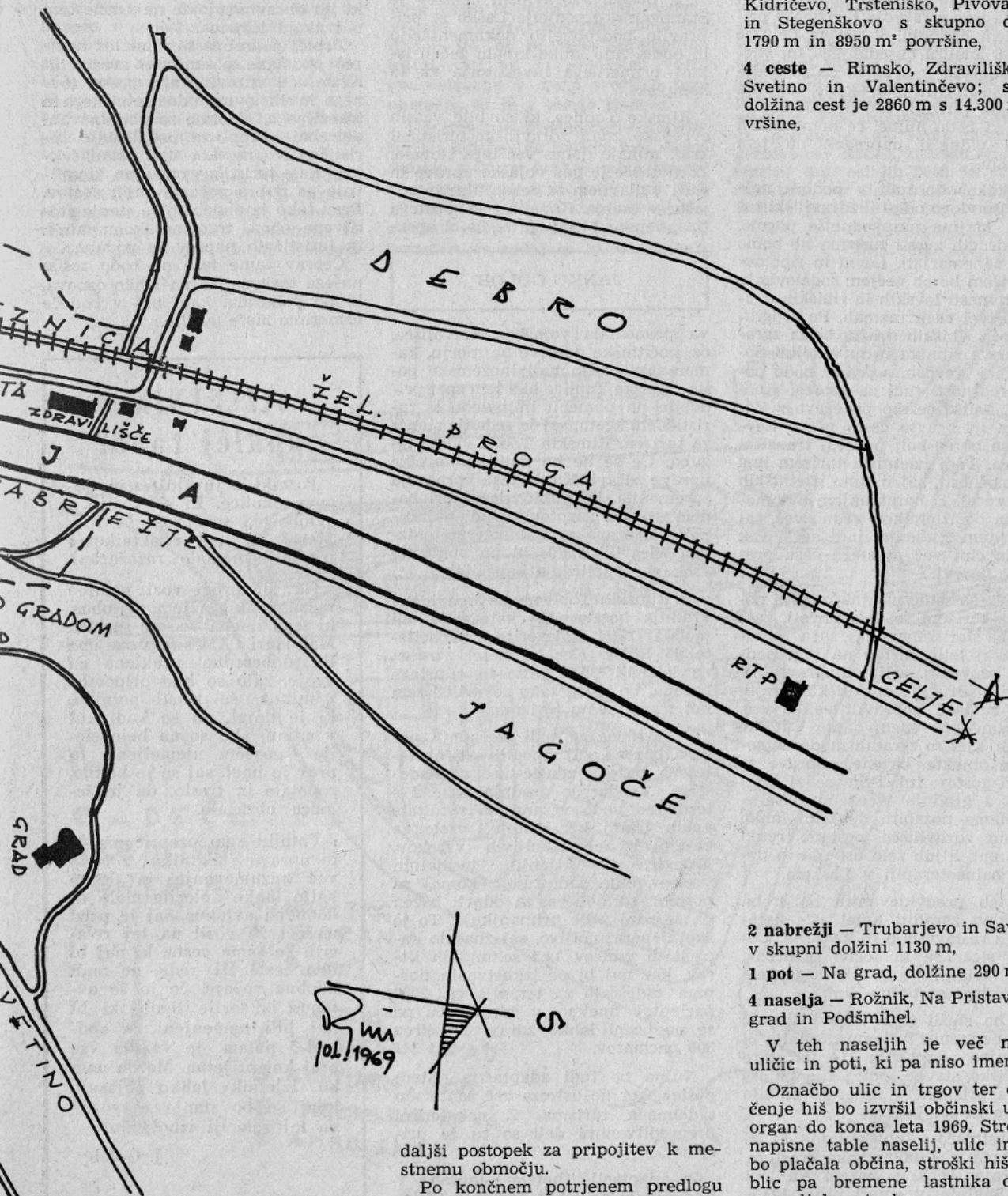
tudi tisto, kar smo že pozabili ali pa nismo nikoli niti poznali in ohranili tisto, kar bi čez čas lahko šlo v pozabo.

Pri končno osvojenem predlogu imenovanja ulic, trgov in cest v Laškem sta izpuščeni območji Debra in pokopališča, ker bi le to zahtevalo

4 trge — Aškerčev, Valvazorjev, Orožnov in Trg 2. julija (obč. praznik), s skupno površino 7970 m²;

6 ulic — Borisa Kraigherja, Titovo, Kidričevo, Trsteniško, Pivovarniško in Stegenškovo s skupno dolžino 1790 m in 8950 m² površine,

4 ceste — Rimsko, Zdraviliško, Na Svetino in Valentinčevo; skupna dolžina cest je 2860 m s 14.300 m² površine,

2 nabrežji — Trubarjevo in Savinjsko v skupni dolžini 1130 m,

1 pot — Na grad, dolžine 290 m,

4 naselja — Rožnik, Na Pristavi, Podgrad in Podšmihel.

V teh naseljih je več manjših uličic in poti, ki pa niso imenovane.

Označbo ulic in trgov ter oštevilčenje hiš bo izvršil občinski upravni organ do konca leta 1969. Stroške za napisne table naselij, ulic in trgov bo plačala občina, stroški hišnih tablic pa bremene lastnika oziroma upravljalca stavb.

daljši postopek za pripojitev k mestnemu območju.

Po končnem potrjenem predlogu bo Laško imelo:

V bodoče načrtnejša turistična izgradnja

Gospodarska reforma je pred nas postavila nalogo, da načrtneje gospodarimo na vseh področjih, torej tudi na področju turizma.

Strokovna služba oddelka za gospodarstvo je izdelala analizo in pripravila teze o razvoju turizma v prihodnjem obdobju. V prvem delu je podana analiza dosedanjega turističnega razvoja, v drugem pa so obdelane vse najvažnejše akcije, tako na področju turizma, kot drugih dejavnosti, ki bodo nujne, če bomo hoteli doseči vidnejši napredek na tem področju.

Vsekakor bo tudi v bodoče najvažnejšo vlogo odigral zdraviliški turizem, ki ima najugodnejše pogoje. Tudi drugih vrst turizma ne bomo smeli zanemarjati. Lovni in ribolovni turizem bo ob večjem sodelovanju in aktivnosti lovskih in ribiških družin doživel večji razmah. Po programu obeh ribiških družin bosta zgrajena nova ribnika in to v dolini Sopotne in v Tevčah, s čemer bodo podane možnosti tudi za športni ribolov. Z boljšo cestno povezavo z Završjem in z avto cesto preko Sevnice, se bo še bolj povečal tranzitni turizem. Tudi izletniški turizem ima lepe možnosti, saj imamo izletniških točk precej. Z naraščanjem avtomobilizma bo izletnikov vedno več, saj hiter ritem življenja ljudi naravnost sili, da čim več prostega časa preživijo v naravi.

Vemo, da samo ugodni naravni pogoji za turizem še niso dovolj, zato bo treba storiti marsikaj, saj v minulih nekaj letih nismo na tem področju kdovekaj veliko napravili. V nekaterih drugih zdraviliških krajih so po reformi napravili veliko več. Za primer navedem samo Čateške Toplice, kjer so zgradili moderne gostinske objekte, bazene, naprave za zabavo gostov, itd. Prav sedaj končujejo z gradnjo weekend naselja. Ne smemo pozabiti, da nam lahko prav to zdravilišče postane resen konkurent, kljub zelo uspešni in dognani balneoterapiji v Laškem.

Po teh predvidevanjih bo treba v Laškem zgraditi hotel »C« kategorije z restavracijo in kavarno. Lokacija sicer še ni točno določena, po eni varianti naj bi bila na prostoru sedanjega gostišča »Hum«.

Hotel bo služil tako zdraviliškemu, kot tranzitnemu turizmu. Nadalje bi bila nujna adaptacija 114 let stare zdraviliške stavbe, poleg nje pa izgradnja prizidka, v katerem bi bilo prostora za 200 ležišč.

Za obstoječo »Vilo Savinjo«, ki bo adaptirana v restavracijske prostore, bo zgrajen pokrit bazen. Na levi strani Savinje, v smeri proti Jago-

čam je na bodočem športnem kompleksu predviden še odprt olimpijski bazen, poleg njega pa manjši bife in ostali prostori za potrebe kopalcev.

Za bodoči »zdraviliški center« je Stanovanjsko podjetje Laško že pripravilo podrobnejšo dokumentacijo in bomo zato lahko kmalu začeli iskati primernega investitorja za ta kompleks.

Rimske Toplice, ki so bile včasih evropsko znan zdraviliško-turistični kraj, nimajo danes več tega slovesa. Zdravilišče je pod vojaško upravo in služi v glavnem za rehabilitacijo vojaškega osebja. Kopališče je zaprtega tipa, vendar bi bilo prav, če bi upra-

JANKO GOLOB

va posnemala vojaška okrevališča, oz. počitniške domove ob morju, kamor sprejemajo tudi inozemske goste. Rimske Toplice bi s tem spet pridobile na pomenu in ugledu v turističnem svetu, saj je sedanje stanje za turizem Rimskih Toplic velika izguba. Če se ne bo politika vojaške uprave zdravilišča do tega vprašanja spremenila, bo nujno, da se pri bodoči gradnji zagotovijo tudi najnujnejše naprave za balneoterapijo izven zdravilišča. To bi pa pomenilo vsekakor dupliranje kapacitet.

V Rimskih Toplicah je predvidena gradnja hotela »C« kategorije, ali motela II-III. kategorije s kapaciteto 45 ležišč. Ker bo hotel zgrajen na lokaciji blizu ceste in odprtega bazena, bo služil tako zdraviliškemu kot tranzitnemu turizmu.

Predvidena je tudi izgradnja novega bazena, saj zmogljivosti obstoječega bazena zdaleč več ne zadoščajo. Vendar je gradnja bazena s termalno vodo vezana na rezultate novih vrtnanj, ker obstoječi vrelci že pešajo iz nerazumljivih vzrokov. Zmogljivosti sedanjih termalnih vrelcev baje zadostujejo komaj za potrebe zdravilišča, za odprti bazen pa že zdaj vode primanjkuje. To je skoraj nerazumljivo, saj znašajo kapacitete vrelcev 14,5 sekundnih litrov, kar naj bi po izkustvenih normah zadoščalo za terapijo ca. 2000 pacientov dnevno, v zdravilišču pa se po oceni lahko zdravi le okrog 300 pacientov.

Nujna bo tudi adaptacija »Stare pošte«, ker ne ustreza več zahtevam sodobnega turizma. Z nekaterimi preureditvenimi deli so tu že pričeli.

Z adaptacijo hotela »Jadran« v Radečah bi pridobili dodatnih 15 le-

žišč. V nadaljnji fazi je predvidena gradnja hotela »C« kategorije v centru mesta, ki bi služil predvsem tranzitnemu in morda tudi ribolovnemu turizmu.

To je samo del najvažnejših nalog, ki jih obravnavajo že navedene teze o razvoju turizma.

Precej podrobno so v analizi namreč obdelane posamezne vrste turizma, od zdraviliškega preko lovnega in ribolovnega, do izletniškega in tranzitnega. Nadalje so obravnavani potrebni ukrepi za podaljšanje turistične sezone, kot tudi ostali faktorji naše turistične ponudbe, ki vplivajo na dobro počutje naših gostov. Prav tako je obdelano še stanje storitvene obrti, trgovine, komunalnih in turističnih naprav in podobno.

Čeprav same teze ne bodo rešile našega turizma, so pa lahko osnova, ki bo pokazala, kam naj v bodoče usmerimo naše akcije.

»IZLETNIK«, doklej tako?

Potniki iz Jurkloštra in njegove okolice, ki se vozijo z avtobusom na progi Celje—Marof so nad »Izletnikom« iz Celja nemalo razočarani.

Na tej progi vozi namreč razen redkih izjem, avtobus, ki tega imena več ne zasluži. Mali stari TAM, s te proge ima tla dobesedno preklana na dvoje, zato so bile pripombe potnikov, še zlasti potnika, ki je dejal, da se kadi kot v mlinu, »ko se na belo melje«, povsem utemeljene. In prav je imel, saj se je kadilo, ropotalo in treslo, da je želodce obračalo.

Potniki smo prepričani, da bi uprava »Izletnika« z malo več razumevanja in dobre volje lahko določila malo udobnejši avtobus, saj je pred meseci že vozil na tej relaciji. Ze sama cesta, ki naj bi bila cesta III. reda, ne nudi udobne vožnje, če je še avtobus iz serije tistih, ki bi naj bili namenjeni za »odpad«, potem je vožnja vse prej kot prijetna. Morda nam bo »Izletnik« lahko pojasnil, kdaj se bo stanje prevozov na tej relaciji izboljšalo?

J. Golob

Razvoj mestnega središča Radeč

Radeče so drugo največje urbanizirano in tudi gospodarsko najbolj razvito naselje v občini Laško. Geografska lega, na prehodu med Stajersko, Kranjsko in Dolenjsko, ob sootočju Save in Savinje ter Save in Sopotu, v neposredni bližini zelo pomembnih železniških križišč Zidanega mosta, na območju, kjer se stekajo pomembna cestna pota in drugi naravni pogoji, pogojujejo v prihodnosti solidno osnovo za močnejši gospodarski, kulturni in trgovski center južnega dela občine.

Samo mesto Radeče ima danes preko 1500 prebivalcev. Ožje gravitacijsko območje ima 2375 prebivalcev, širše pa 5378. V naslednjih 30 letih se predvideva, da bo v ožjem

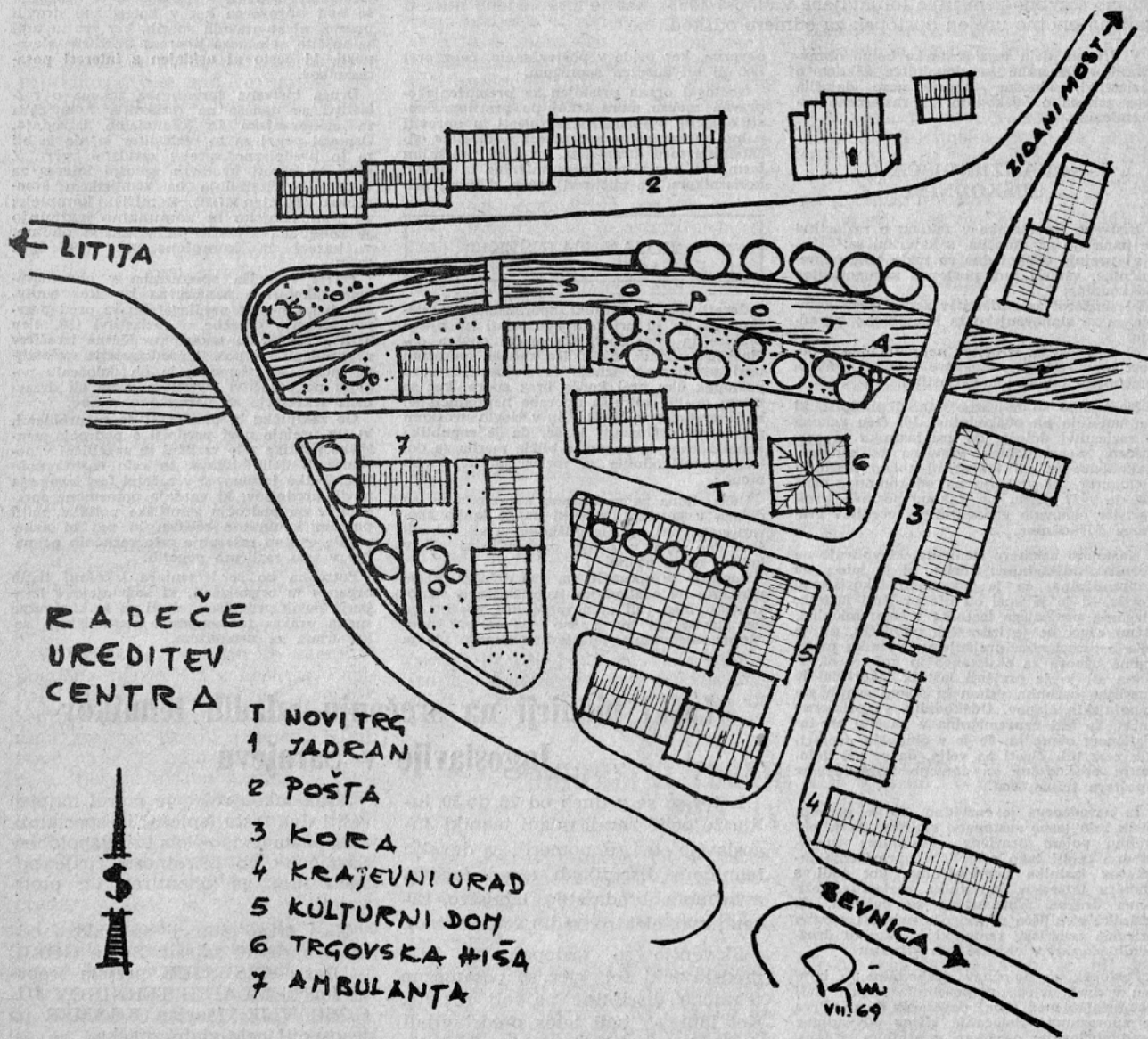
gravitacijskem območju narastlo število prebivalcev na 4000, to pa pomeni, da bo samo mesto štelo 2500-3000 prebivalcev, celotno gravitacijsko območje pa okoli 6000. Očitno je, da se povečanje celotnega števila prebivalstva na gravitacijskem območju Radeč ne bo bistveno spremenilo, pričakovati pa je predvsem večjo koncentracijo v samo središče tega območja, to je v mesto Radeče.

Upoštevanje predhodnih ugotovitev ter dejstva, da Radeče tudi danes nimajo nekega funkcionalno urejenega mestnega središča - trga, nas je vodilo k temu, da smo izdelali zazidalni načrt takega centra, ki je potreben že sedaj in ki bo še bolj

potreben v naslednjih 30 letih - za kolikor se izdeluje zazidalni načrt.

Prikazana situacija zazidalnega načrta zajema le tisti del mestnega jedra, ki je danes najbolj občutljiv za urbanistični poseg. Občutljivost vsakega posega v ta predel je predvsem v tem, da je težko locirati kakršenkoli objekt na tem zemljišču, ker si lahko brez vnaprejšidelanega načrta pokvarimo vse nadaljnje formiranje tega mestnega središča, ki ga potrebuje, ne samo tistih 3000 prebivalcev Radeč, ki bodo bivali tu, temveč tudi ostalih 3000, ki gravitirajo sem, ter tisti, ki bodo prišli v Radeče poslovno ali kot turisti.

JOŽE ERJAVEC,
dipl. ing. arh.

Novi predpisi s področja zemljiške politike

(NADALJEVANJE IN KONEC)

V prvem delu tega članka objavljenim v številki 6-7 (junij-julij 1969) smo navedli, da obstaja zaenkrat dvotirnost v določanju odškodnin za stavbna zemljišča, ki so že (doslej nacionalizirana) in ki bodo družbena lastnina po določilih zakona o določanju stavbnega zemljišča v mestih in naseljih mestnega značaja (Uradni list SFRJ, št. 5/68). To dvotirnost v obravnavanju odškodnine je sedaj odpravila novela novega zakona, objavljena v Uradnem listu SFRJ, št. 20/69. Po tej noveli se postopek za odmero odškodnine za nezazidano stavbno zemljišče, ki je bilo svoječasno nacionalizirano, opravi in odškodnina zanj odmeri ter izplača po ustreznih določbah tega zakona, če na dan 15. februarja 1968 ni obstajala pravnomočna odločba o odškodnini.

Prejšnji lastnik nacionaliziranega nezazidalnega stavbnega zemljišča, kateremu je bila odškodnina odrejena z odločbo, ki je postala pravnomočna po 15. februarju 1968 do uveljavitve spreminjevalnega zakona (do 16. maja 1969), lahko do 31. decembra 1969 zahteva od pristojnega občinskega upravnega organa oziroma sodišča, naj mu odmeri odškodnino po tem zakonu. Opozoriti pa je, da se ta postopek ne uvede po službeni dolžnosti, marveč izključno na zahtevek prejšnjega lastnika nacionaliziranega zemljišča.

S tem popravljamo navedbe o določanju odškodnine za prej nacionalizirano stavbno zemljišče (objavljene v št. 6-7/1969), ker je z navedeno novelo zakona enotno urejen postopek za odmero odškodnine.

V drugem delu tega sestavka bomo obravnavali spremembe in dopolnitve zakona o razlastitvi, odnosno točneje nova določila tega zakona o odškodnini za razlašeno nepremičnino.

NOVA IZHODIŠČA O ODŠKODNINI

Bistvene spremembe v zakonu o razlastitvi se nanašajo na določila, s katerimi se:

- urejuje odškodnina za razlašene nepremičnine, včevši tudi postopek za ugotovitev odškodnine;
- možnost za razlastitev zemljiškega kompleksa za stanovanjsko in komunalno izgradnjo;
- možnost za izročitev nepremičnine v posest predlagatelju razlastitve še pred pravnomočnostjo odločbe o razlastitvi.

Nedvomno so najvažnejši novi predpisi, ki se nanašajo na odškodnino. 10. člen zakona o razlastitvi določa, da gre lastniku za razlašeno nepremičnino pravična odškodnina. Zakonodajalec pa takrat ni točno definiral elementov, ki vplivajo na odškodnino, marveč je v 32. členu cit. zakona postavil širok register osnovnih elementov za ocenitev pravične odškodnine.

Naštetimo nekatere elemente, ki vplivajo na ocenitev odškodnine: korist, ki jo lahko da nepremičnina, če je normalno izkoriščana, korist, ki jo je imel od nje prejšnji lastnik, vlaganja prejšnjega lastnika v nepremičnino, tržno ceno, če je izraz teh okoliščin, ali je bila nepremičnina prejšnjemu lastniku materialna osnova za ekstenzijo in koliko, okoliščina ali jo je prejšnji lastnik izkoriščal le s svojim osebnim delom in delom svojih gospodinjstev članov. Odškodnina se primerno zniža, če leži nepremičnina v naselju ali turističnem območju, če je v območju prometnih zvez itd. Zlasti pa velja, da se pri določanju odškodnine za stavbno zemljišče ne upošteva tržna cena.

Iz navedenega je razvidno, da je v predpisih zelo jasno zastopano stališče, da je potrebno pojem pravične odškodnine enakovredno ceniti tako s stališča upravičenih interesov lastnika nepremičnine, kot tudi s stališča interesov koristnika razlastitve oziroma družbe. Kategorična so določila, da lastniku zemljišča ni mogoče priznati mestne oziroma zemljiške rente, ki je rezultat družbenih vlaganj v objekte infrastrukture.

Postopek za določitev odškodnine je izražen v dveh, istočasno posebnih, vendar tudi potencialno med seboj povezanih fazah. Prva je sporazumno določanje višine odškodnine pred občinskim organom pristojnim za premoženjsko-pravne zadeve, druga faza, v kateri višino odškodnine določa sodišče, pa ni

obvezna, ker pride v poštev samo, če v prvi fazi ni bil dosežen sporazum.

Občinski organ pristojen za premoženjsko-pravne zadeve mora takoj po pravnomočnosti odločbe o razlastitvi razpisati in opraviti ustno obravnavo za sporazumno določitev odškodnine med strankama, tj. med prejšnjim lastnikom razlašene nepremičnine in novim koristnikom. Ta občinski organ si mora pri

BOJAN TAJNŠEK

zadevati, da se stranki sporazumeta o odškodnini in ju pri tem opozarjati na njune pravice in obveznosti. Zakonska obveza občinskega organa, da skuša doseči sporazum med strankama, izhaja iz nujnosti, da se postopek čim prej konča brez spora, ker se s tem doseže hitrejša uporaba nepremičnine, ki je predmet razlastitve in v izogib stroškom pri sodišču. Omeniti je še, da je republika pooblaščen, da predpiše bližja merila za določanje odškodnine za razlašeno nepremičnino.

Odškodnina za razlašeno nepremičnino se določa v gotovini, stranki pa se lahko sporazumeta, naj bo vsa odškodnina ali del odškodnine dan v drugi nepremičnini ali v kakšni drugi obliki.

Posebno je opozoriti na dve določili, ki se nanašata na odškodnino za razlašeno stanovanjsko hišo (ali stanovanje kot posamezen del stavbe) in to: prvo, da se pri določanju odškodnine upošteva okoliščina ali je

bivšemu lastniku in drugim imetnikom stanovanjske pravice zagotovljena pravica uporabe drugega stanovanja in drugo, da prejšnji lastnik stanovanjske hiše nima pravice do odškodnine za razlašeno nepremičnino, če je bila le-ta zgrajena brez predpisanega dovoljenja pristojnega državnega organa; v tem primeru lahko prejšnji lastnik podre stavbo in odpelje gradivo v roku, ki mu ga določi pristojni organ.

Če sporazum o odškodnini ni dosežen v treh mesecih od dneva, ko je postala odločba o razlastitvi pravnomočna, pošlje organ, ki je pristojen za premoženjsko-pravne zadeve, pravnomočno odločbo o razlastitvi s spisi brez odlašanja občinskemu sodišču, na katerem območju je razlašena nepremičnina, da odmeri odškodnino. Občinsko sodišče izda uradno, v nepravdnem postopku odločbo o odškodnini za razlašeno nepremičnino — (48. člen ZOR). Opozoriti je še na to, da lahko sodišče na predlog samo ene stranke, določi vso odškodnino ali del odškodnine tako, da dobi prejšnji lastnik v last drugo nepremičnino, če ima razlastitveni upravičenec tako nepremičnino (35. člen ZOR).

Funkcija sodišča v teh sporih je družbeno še bolj odgovorna kot v katerikoli drugih premoženjsko-pravnih sporih, ker gre tu tudi za zaščito splošnega interesa družbene skupnosti, ki često ni usklajen z interesom posameznikov.

Druga bistvena sprememba zakona o razlastitvi se nanaša na razlastitev kompleksa za stanovanjsko in komunalno izgradnjo. Osnovni pogoj za to razlastitev je, da je bil za to predpisano sprejet zazidalni načrt. Z njim se hkrati ugotavlja splošni interes za komunalno izgradnjo na zemljiškem kompleksu (56. člen ZOR). Zemljiški kompleks za stanovanjsko in komunalno izgradnjo je mogoče razlastiti le v korist občine, v kateri ta kompleks leži (59. člen ZOR).

Tretja važnejša sprememba v obravnavanem zakonu se nanaša na izročitev nepremičnino v posest predlagatelju še pred pravnomočnostjo odločbe o razlastitvi (30. člen ZOR). Vendar je takšna predčasna izročitev nepremičnine v posest predlagatelja razlastitve možna le izjemoma in ob določenih pogojih po odločitvi izvršnega sveta ali državnega sekretarja za narodno obrambo.

Ob zaključku bi poudarili, da so problemi, ki jih ureljajo novi predpisi s področja zemljiške politike zelo različni in specifični v posameznih delih države, in celo naše republike. Težko je namreč v začetni fazi izvajanja novih predpisov, ki vnašajo pomembne spremembe na področju zemljiške politike, najti povsem konkretne rešitve, ki naj bi nakažovale enotno reševanje zelo različnih primerov v zelo različnih pogojih.

Potrebna bo še izmenjava izkušenj tistih organov in organizacij, ki sodelujejo in izvajajo novih predpisov, zlasti pa še konkretna sodna praksa ter smernice republiškega sekretariata za urbanizem.

Laški pionirji na srečanju mladih tehnikov Jugoslavije v Sarajevu

Letos so se v dneh od 26. do 30. junija že petič zbrali mladi tehniki Jugoslavije in se pomerili v devetih tehničnih disciplinah (gradbeništvo, avto-moto, brodarstvo, letalstvo, raketarstvo, elektro, radio, foto in kino).

Slovenijo so zastopali po trije predstavniki šol, kjer so posamezne tehnične discipline najbolj razvite. Kot lani, so tudi letos predstavljali slovenske pionirje kinoamaterje člani foto-kino krožka Laško.

Vsak tekmovalec je moral najprej rešiti dva testa (splošni in specialni), nato pa na temo »Sobotno dopoldne v Sarajevu« ob prisotnosti žirije posneti film, ga zmontirati ter predvajati.

Naši trije pionirji so nalogo odlično opravili, saj sta Bojan **GORIČ** in Darij **ARSENJUK** prejela srebrni znački **MLADIH TEHNIKOV JUGOSLAVIJE**; Marjan **KRAMER** pa je osvojil celo zlato značko.

Stane KUŽNIK

RAZGIBANA GRADBENA DEJAVNOST

O letošnji gradbeni dejavnosti sicer ni mogoče delati končnih zaključkov, ker je minilo šele pol leta, vendar eno je gotovo:

Najbolj aktivni so privatni graditelji, ki jim je bilo do konca junija izdanih 32 gradbenih dovoljenj, nekaj prošenj pa še ni rešenih. Ti gradijo večinoma izven gradbenih okolišev, predvsem zato, ker do sedaj ni bilo dovolj zazidalnih kompleksov urejenih z zazidalnimi načrti v gradbenih okoliših.

V Laškem je bil izdelan zazidalni načrt za naselje Pristava, kjer je gradnjo organizirala Pivovarna Laško. To je tudi najbolj urejeno področje za zazidavo. Zemljišča so dobili oziroma kupili delavci pivovarne in jih ni več na razpolago.

Graditelji si iščejo druge lokacije, večinoma v okoliških vaseh, to je v Rečici, Lahomšku, Breznem, Tevčah, Jagočah in tudi v neposredni okolici Laškega se najdejo parcele, ki niso v gradbenem okolišu.

Za področje Radeč je bil na zadnji seji Sveta za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve sprejet popravljen zazidalni načrt za Krakovo, kjer je predvidenih 58 stanovanjskih hiš, s preskrbovalnim centrom in otroškim vrtcem. Zajet pa je tudi del pokopališča z mrliško vežico.

Opazamo pa, da se graditelji dosedaj niso radi odločali za gradnjo na tem področju. Verjetno zato, ker so bile v starem zazidalnem načrtu predvidene premajhne parcele. Ker je bil zazidalni načrt šele sprejet, še ni znakov, da bi se že zanimali za to področje, čeprav so bili na primer za Pristavo v Laškem že pred sprejetjem zazidalnega načrta znani skoraj vsi zainteresenti.

Radečani se radi odločajo za gradnjo na Njivicah, kjer so tudi že izdelane zazidalne situacije za manjša področja, ki pa so med seboj povezana in se dopolnjujejo. Izven gradbenega okoliša se na Radeškem območju gradi še na Jagnjenici, Močilnem, v Hotemežu, Vrhovem, Jelovem, na Svibnem, Dobravi, Obrežju in še v nekaterih drugih vaseh.

V Rimskih Toplicah je zaenkrat podobno stanje kot v Laškem. Zazidalni načrt za Ogrče, kjer je največ zemljišča predvidenega za individualno gradnjo, še ni izdelan. Kljub temu pa se še najde tu pa tam parcela, kjer je možno graditi. V Globokem je bilo pred nedavnim obdelano manjše področje, kjer bo tudi možno graditi, vendar le montažne hiše. To je zaenkrat tudi edini prostor, ki je predviden za tovrstno gradnjo.

Laško, Rimske Toplice in Radeče z bližnjo in daljno okolico, so trije centri, kjer se največ gradi.

V oddaljenejših krajih, kot so Breze, Jurklošter, Reka, Zgornja Rečica, se pa le redkokje pojavi kak graditelj. Letos v teh krajih ni pričel

nihče z gradnjo, niti ni bilo prošenj za lokacije. V odročnih krajih v glavnem obnavljajo stare hiše in gospodarska poslopja.

Z družbeno stanovanjsko izgradnjo letos nikakor ne moremo biti zadovoljni. Edini blok, ki bo letos vseljiv, so začeli graditi že lani in to v Radečah. To je 12-stanovanjski poslovni objekt, ki bo vseljiv do 15. julija. V juliju bo gotova tudi cesta Radeče-Prapretno, ki jo gradi gradbeno podjetje »Gradis«. Opraviti morajo le še nekatera zaključna dela. V Radečah bodo letos začeli adaptirati poslopje ljubljanskih mlekarov, kjer bo predelava mesa. Napovedana je tudi gradnja novega zdravstvenega doma, ki bo zgrajen po zazidalnem načrtu v centru mesta.

V Rimskih Toplicah bo krajevna skupnost organizirala gradnjo kanalizacije na Ogečah in asfaltiranje ceste Šmarjeta-Ogeče-Rimske Toplice. Tu se bo letos pričela tudi gradnja trgovskega doma, vendar še ni točno znano kdaj. Cesta Šmarjeta-Dol še vedno ni gotova, ker imajo graditelji težave s plazovi, vendar upamo, da bo letos kljub temu usposobljena za nemoten promet.

V Laškem gradi Kmetijska zadruga novo klavnico, ki bi morala biti dograjena že letos. Pivovarna je v tem mesecu dogradila novo polnilnico, kjer so bila gradbena dela že prevzeta, opremo pa še montirajo.

Za dom upokojevcev v Laškem je projekt že pripravljen, gradnja se bo začela po predvidoma dveh mesecih. Ko bo ta dom zgrajen, bo rešeno precej težkih stanovanjskih problemov upokojevcev in tudi ostalih občanov, ki jim bodo na voljo stanovanja upokojevcev, ki se bodo preselili v dom. Upokojevcem bo na voljo 21 stanovanjskih enot, organi-

zirali si bodo lahko družabno življenje, skupno prehrano in še marsikaj, za kar so sedaj prikrajšani.

Predvidena je tudi gradnja 14 stanovanjsko-poslovnega bloka na mestu, kjer bo porušena nekdanja Pergerjeva hiša, to je v neposredni bližini komiteja. Interesentov je po izjavah že preveč, definitivno oddanih je sedem stanovanj, ostali pa oklevajo s podpisom pogodb. Tako oklevanje je nerazumljivo, ker je splošno znano, da stanovanj še vedno močno primanjkuje. Za poslovne prostore v tem bloku se zanimata Kreditna banka Celje in Služba družbenega knjigovodstva, za knjižnico se zanima pa Delavska univerza iz Laškega.

Letos bo zgrajen tudi trakt pri osnovni šoli v Laškem, kar pomeni precejšen napredek za laško šolstvo. Tu bodo nove učilnice s potrebnimi kabineti in delavnicami za praktičen pouk, kar bo omogočalo sodobnejše podajanje učne snovi.

Adaptacija pivnice, ki jo je organiziralo Gostinsko podjetje »Savinja«, delo pa je nadzorovalo Stanovanjsko podjetje, je bila gotova za občinski praznik.

Podjetji Elektro Celje in Ljubljana imata predvidenih več elektrovodov in novih transformatorskih postaj. Elektro Ljubljana gradi daljnovidno Jagnjenica-Svibno s trafopostajo, enako tudi na Jelovem. V Zidanem mostu bodo razširili razdelilno postajo in zgradili nov daljnovid.

Podjetje Elektro Celje bo gradilo nov kablovod za bodoče in deloma že obstoječe naselje Taborje II, pri zdravilišču v Laškem, na Ogečah in v Rečici tudi transformatorsko postajo, daljnovid in trafopostajo v Pancehah in v Laškem nov kablovod v mestu.

Z ozirom na to, da smo šele sredi leta je težko delati kakršnekoli zaključke, iz prejšnjih let pa nam kaže praksa, da se gradnje najbolj razmaknejo v poletnih mesecih, vendar tudi v jesenskih in zimskih mesecih ne zamrejo, odvisno je pač od vremena, potreb in denarnih sredstev.

JANA MEJAC

NOGOMETNI TURNIR OB PRAZNOVANJU »PIVA IN CVETJA«

Pod pokroviteljstvom ObSS Laško je bil ob praznovanju PIVA IN CVETJA dne 3. julija v Radečah nogometni turnir za prehodni pokal PIVA IN CVETJA.

Na turnirju so sodelovali nogometiški NK »KOVINAR« iz Štor, NK Sevnica iz Sevnice, NK Laško iz Laškega in NK »PAPIRNIČAR« iz Radeč. Tekmovanje so vzorno orga-

nizirali funkcionarji NK PAPIRNIČARJA iz Radeč.

Prehodni pokal ObSS Laško je letos že drugič osvojilo nogometno moštvo »KOVINAR« iz Štor.

Vrstni red tekmovanja je bil naslednji: 1. NK »KOVINAR« Štor, 2. NK LAŠKO, 3. NK »PAPIRNIČAR« Radeče, 4. NK SEVNICA.

Stanko Požun

Pripravljenosti veliko - pomoči premalo

Krajevna skupnost Vrh se je letos odločila predvsem za gradnjo vodovoda na Vrh. Večina ima za oskrbo z vodo le takoimenovane kapnice, zato ob suši ostajajo brez vode in jo morajo voziti z oddaljenih področij. Posebej je to problem za osnovno šolo, ki je že ob manjši suši brez vode. V zvezi s tem je KS na zadnji seji imenovala režijski odbor, ki bo vodil delo do zgraditve vodovoda. Načrt vodovoda je izdelan, predračun pa znaša 11 milijonov starih dinarjev.

Za začetek del je občinska skupščina dodelila za to leto milijon in pol starih dinarjev, dočim so občani pripravljene opraviti vsa težaška dela

brezplačno. Toda že pred začetkom gradnje vodovoda smo naleteli na ovire, ki nam jih povzroča Komunalno podjetje Laško. To podjetje smo namreč zaprosili, da nam pošlje strokovnjaka, da nam trasira teren za izkop zajetja, za napeljavo cevi in da bi nadziral dela, vendar s tem odlagajo iz dneva v dan in tako z deli ne moremo začeti.

Tudi za vzdrževanje in urejanje cest kažejo občani te krajevne skupnosti veliko zanimanje. Dosedaj smo zgradili in uredili štiri glavne ceste: v vas **Žigon, Selo, Velike Grahovše in v Laško vas**, ki so usposobljene za vsak kamijonski prevoz. Teh cest je ca. 9 km in so bile zgrajene pove-

čini s prostovoljnim delom. Plačali smo samo prevoze, gramoz in strokovna dela. Za vzdrževanje teh cest, ki so boljše od cest III. reda, smo na zadnji seji odločili tudi cestarje in z njimi sklenili pogodbe proti plačilu enkratne letne nagrade, da bodo ceste v redu vzdrževali in za nje skrbeli, ker bi v nasprotnem primeru kmalu propadle in bi bil ves trud zaman.

Težje pa bo nadaljevanje del v vasi Velike Grahovše, ker so občani tega kraja zgubili zaupanje v vodstvo, vendar ne po naši krivdi. Lani so namreč gradili cesto v to vas in ni bilo dovolj denarja, da bi zgradili do vasi. Ker so bili pripravljene, da zgradijo do vasi, so prosili občino za dodatno pomoč. Obljubljena jim je bila zaprošena pomoč, zato so cesto zgradili do vasi in se seveda pri tem zadolžili za 1,500.000 starih dinarjev, ki so jih plačali za prevoze in material. Do danes tega denarja ni od nikoder, čeprav je upravni odbor cestnega sklada ta znesek enkrat spomladl že odobril.

Predvsem pa lahko trdim, da se Krajevna skupnost iz dneva v dan bolj uveljavlja in občani res sodelujejo na vseh področjih. Težave so edino v tem, ker nimamo lastnih dohodkov in smo vezani v glavnem le na sredstva, ki nam jih lahko zagotovi občina.

Konrad Jurkošek

Zakaj zvišanje cene mesa?

V preteklih letih se je v Jugoslaviji močno povečala živinorejska proizvodnja, tako v družbenem, kot v zasebnem sektorju kmetijstva. Temu so bile vzrok ugodne razmere na domačem trgu in velike možnosti izvoza, predvsem v Italijo. V izvozu smo dosegali razmeroma ugodne cene, in vse je kazalo, da je živinoreja donosna dejavnost. Ob koncu leta 1967 je Italija omejila uvoz živine iz Jugoslavije, s tem, da je uvedla višje carinske stopnje.

Lanskoletne omejitve izvoza živine v Italijo so povzročile precejšnjo škodo naši živinorejski proizvodnji. Ponudba živine je bila namreč večja od povpraševanja, ker za domače potrebe nismo potrebovali toliko mesa. Višina odkupne cene za živino je pa odvisna od ponudbe in povpraševanja, zato je cena za živino občutno padla. Pitališča v družbenem sektorju kmetijstva so pričela poslovati z zgubo in so zato naglo zmanjševala stalež živine. V naši državi se je število goveje živine samo v nekaj več kot enem letu zmanjšalo za 450.000 glav, ali za eno četrtno, zato se letos že čuti pomanjkanje živine za zakol. Da bi proizvajalci tako v družbenem, kot v zasebnem sektorju kmetijstva bili zopet zainteresirani za vzrejo goveje živine, je bilo po-

trebno zvišati odkupne cene živine in s tem tudi maloprodajne cene svežega mesa, ker na ceno mesa vpliva predvsem odkupna cena živine.

Drobnoprodajne cene svežega telečjega, govejega in svinjskega mesa so pod družbeno kontrolo cen. Na podlagi veljavnih predpisov iz tega področja izdajajo občinski organi za cene v sodelovanju z Zavodom SR Slovenije za cene Ljubljana, soglasja za maloprodajne cene svežega mesa, ki jih predlagajo delovne organizacije, katere se ukvarjajo s to dejavnostjo. V naši občini so se cene govejega mesa v juniju v poprečju zvišale za okrog 1,20 din pri kilogramu, ali za 12 %, v republiki Sloveniji pa v poprečju še nekaj več, tj. za 17 %. Odkupne cene goveje živine so v naši občini porasle za 20-25 %, tj. v večji meri kot cene mesa.

Cene telečjega mesa so se v poprečju zvišale za okrog 0,50 din pri kilogramu, kar je precej manj, kot pri govejem mesu. **Osnovni namen zvišanja odkupnih cen živine, kakor zvišanja cen mesa, je stimulirati in preusmeriti živinorejsko proizvodnjo na pitanje kvalitete goveje živine in hkrati omejiti prodajo telet za zakol.**

CVETA KUZMIN
dipl. ekonomist

SINDIKALNE ŠPORTNE IGRE

(Nadaljevanje s 3. strani)

12. Peta Radeče	493
13. Rudnik Laško	490
14. Nadzorništvo proge Laško	488
15. Cementarna Zidani most II.	478
16. Osnovna šola Laško	409
17. Nadzorništvo proge Zidani most	223
18. BOR Laško (diskvalificirano)	588

Na tekmovanjih je sodelovalo preko 100 aktivnih tekmovalcev, njim in pa organizatorjem posameznih ekip izrekamo iskreno zahvalo z željo, da bi nas bilo prihodnje leto vsaj enkrat več.

Občinski sindikalni svet je zmagovalnim ekipam poklonil pokale in praktične nagrade, kot so: nogometne žoge, mrežice za namizni tenis, garnituro šaha in zračno puško, s tem pa namerava nadaljevati tudi v naslednjem letu.

Stanko Požurn

Služba pravne pomoči spet posluje

Vse člane sindikata občine Laško obveščamo, da služba pravne pomoči pri Občinskem sindikalnem svetu Laško zopet posluje vsako sredo od 16. do 18. ure v prostorih predsednika ObSS Laško

Službo pravne pomoči bo vodil **KOVAČ FRANJO** iz Radeč.

VPISUJTE POSOJILU ZA MODERNIZACIJO ŽELEZNIC

Najmanjši znesek, ki ga je mogoče vplačati, je 100 dinarjev. Vsaka obveznica za 500 dinarjev vsebuje 1 brezplačno karto.

Vsaka obveznica po 1.000 dinarjev vsebuje 3 brezplačne karte.

Vse brezplačne karte so za PRVI RAZRED in jih lahko izkoristite na vseh vlakih za prevoz potnikov (razen na vlaku »Akropolis«) po progah Jugoslovanskih železnic tja in nazaj na prevozni poti. Ki si jo sami izberete. Brezplačne karte lahko izkoristite v letu izdane obveznice in v naslednjih dveh letih. Vpisani znesek lahko vplačate naenkrat ali v mesečnih obrokih, vendar v največ 24 obrokih.

Obveznice bodo amortizirane v 6 letih začetni s 1. julijem 1972, v enakih letnih anuitetah, ki bodo vsebovale odplačilo in obresti.

Od dneva vplačila do začetka odplačevanja obveznic tečejo obresti po obrestni meri 6% na leto, ki se bodo izplačevale od 1. julija 1971.

IMETNIKI OBVEZNIC SO UDELEŽENCI LOTERIJSKEGA ŽREBANJU DOBITKOV:

Imetniki obveznic za 1.000 dinarjev bodo udeleženi pri žrebanju 500 dobitkov za večdnevne brezplačne izlete v najrazličnejše evropske države, do 10-dnevnih brezplačnih letovanj v železniških počitniških domovih in do brezplačnih kart prvga in drugega razreda.

Za imetnike obveznic za 500 dinarjev je pripravljenih:

100 brezplačnih kart PRVEGA RAZREDA, ki se lahko izkoristijo v enem letu od objave izžrebanih dobitkov,

in 100 legitimacij za kupovanje prevoznih izkazov PRVEGA ali DRUGEGA RAZREDA na vseh vlakih za prevoz potnikov (razen na vlaku »Akropolis«) za NEOMEJENO ŠTEVILO POTOVANJ na progah JZ s 30% POPUSTOM od redne prevozne cene, ki se lahko izkoristijo v enem letu od objave izžrebanih dobitkov.

VPIS OBVEZNIC OPRAVLJAJO VSE ŽELEZNIŠKE POSTAJE IN VPISNA

MESTA PRI ŽELEZNIŠKIH DELOVNIH ORGANIZACIJAH PRI KATERIH LAHKO DOBITE VPISNI MATERIAL IN POTREBNA OBVESTILA GOSPODARSKE ORGANIZACIJE!

Z vpisom obveznic bo železnica laže ugodila VAŠIM ZAHTEVAM PO KVALITETNEM IN CENENEM PREVOZU BLAGA.

Obveznice za modernizacijo železnic

področja Združenega železniškega transportnega podjetja Ljubljana so varna in dobra naložba:

6% obresti

3 odstotni popust od vrednosti obveznic za vse vrste blaga in vse vrste prevojev na vseh relacijah jugoslovanskih železnic.

Obveznice lahko vplačate takoj ali v 10 obrokih.

PIVOVARNA LAŠKO

— PROIZVAJA SVETLA IN TEMNA PIVA ODLIČNIH KAKOVOSTI

— SVOJE KVALITETNE PROIZVODE PRIPOROČAMO!

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča po novih stopnjah

Zavezanci, ki so dolžni na področju mesta Laško in Radeče ter v naseljih: Rimske Toplice, Ogeče in Smarjeta plačevati prispevek za uporabo mestnega zemljišča, so plačevali ta prispevek po posebnih odločbah o odmeri tega prispevka. Prispevek so morali plačevati na poseben račun pri davčni upravi občine bodisi mesečno ali pa skupaj za tri mesece do 10 dne v mesecu po preteku vsakega četrtletja.

Na letošnjem februarjem zasedanju občinske skupščine je bil 25. februarja 1969 sprejet odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o uporabi mestnega zemljišča, ki je počenši od 1. marca 1969 dalje določil za vsak m² uporabne stanovanjske, poslovne ali industrijske površine nove stopnje za izračun mesečnega prispevka.

Odmera prispevka po novem odloku je sedaj v zaključni fazi in bodo zato vsi dosedanja zavezanici v prihodnjih tednih prejeli nove odločbe o odmeri tega prispevka po določbah spremenjenega odloka, ki je bil objavljen v Uradnem vestniku občine Laško v št. 1-8/1969.

Po teh odločbah bodo zavezanici plačevali mesečni prispevek na enak način in na isti račun (Zbirni prehodni račun drugih prispevkov in davkov občanov občine Laško — št. 507-843/2-019) kakor so ga plačevali doslej. Hkrati pa so dolžni s prvimi naslednjim nakazilom mesečnega oz. četrtletnega obroka nakazati tudi razliko tega prispevka med dosedanjim in novo odmerjenim prispevkom za čas od 1. marca 1969 do dneva nakazila.

Po pravomočnosti novih odločb bo davčna uprava razliko in novo odmerjeni prispevek za zapadle mesečne broke izterjala prisilno ter poleg izvršilnih stroškov obračunala tudi zamudne obresti.

Ker je bilo pri novi odmeri ugotovljeno, da nekateri lastniki hiš svojih stanovanjskih in poslovnih površin še niso prijavili, želimo vse te zavezanice še enkrat opozoriti na njihovo dolžnost, ker bo sicer upravni organ pri sedanjem odmernem postopku oumeril prispevek tudi takšnim zavezancem na podlagi uradno zbranih podatkov o njihovih stanovanjskih oziroma poslovnih površinah. To velja zlasti tudi za vse graduate novih stanovanjskih hiš, ki so dolžni ob vselitvi prijaviti stanovaške površine, ne glede ali so zaprosili za oprostitve in in ne glede ali bodo oproščeni plačevanja davka od stavb.

Na kraju naj opozorimo vse zamudnike, ki svojih stanovanjskih in poslovnih površin doslej še niso prijavili, da bo upravni organ v smislu odloka poleg odmere prispevka predlagal tudi uvedbo upravno kazenskega postopka, če prijave zavezanci ne bodo podali do konca letošnjega avgusta.

RADEŠKI PAPIRNIČAR V CONSKI LIGI

Več kot osemsto gledalcev je v nedeljo 27. VII. navdušeno zapuščalo stadion Papirničarja. Domači nogometaši so v kvalifikacijski tekmi zaslužen premagali ekipo Rakičana iz Murske Sobote s 4:1 (3:1).

Zadetke so dosegli: Brvar 2, Odlazek in Mihelič.

Papirničar je nastopil takole: Ahlin, Čot Bojovič, Breznikar (Krohne), Brkovič, Knavs I. Milost. Knavs II, Mihelič (Višničkar), Odlazek, Brvar.

Med dobrimi sta bila najboljša Čot in Knavs I.

Skupščinski humor

Z RAZPRAVE O „BIKOVŠČINI“

Na junijskem zasedanju obeh zborov občinske skupščine Laško so odborniki občinskega zbora iz vrst kmetov ponovno načeli vprašanje o plačevanju odškodnine za umetno osemenje krav-plemenic. Iz tega se je razvila široka razprava o »bikovščini« med odborniki obeh zborov, ko je vsak po svoje dokazoval in govoril o potrebi umetnega in tudi naravnega osemenjanja.

Da bi podprl svoje stališče, je odbornik občinskega zbora med drugim še predlagal, naj se za vsako plemenico, ki bo naravno ali umetno oplemenjena, uvede kontrola.

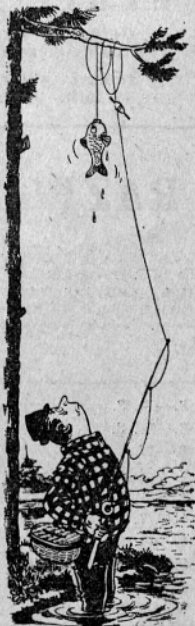
»Dajte no, dajte! Kam pa bomo prišli še s takšno kontrolo«, ga je prekinil ing. Novak iz zbora delovnih skupnosti, »saj še za otroke ne veste, čigavi so!«

Predsednik občinske skupščine Miha Prosen in načelnik oddelka za gospodarstvo Franc Perše sta že precej časa namakala trnka v Gračnici, pa nobena riba ni hotela prijeti.

Čez čas pa predsednik pobara načelnika:

»Kaj zares ne moreš kot načelnik ničesar ukreniti, da bi ribe bolje prijemale?«

»Saj bi, pa nisem predsednik, ribe pa ne občinski odborniki, se odreže načelnik.«

.. in ko je prijela, kaj pa zdaj? ..

Prometno vzgojno tekmovanje šolske mladine

Po razpisu I. republiškega šolskega prometnega tekmovanja »Kaj več o prometu« je večina osnovnih šol na območju laške občine pričela z intenzivnejšimi pripravami za to tekmovanje. Pouk o prometni vzgoji je zavzel vidnejše mesto, v številnih kroških in skupinah pa so se učenci s praktičnimi vajami pripravljali na tekmovanje. Posebno je treba pohvaliti prizadevnost Osnovne šole »Primoža Trubarja« v Laškem. Delovni kolektiv te šole je na dveh konferencah v februarju in marcu obravnaval problematiko prometne vzgoje na šoli in se odločil, da se vključijo v tekmovanja vsi učenci centralne šole v Laškem. Prosvetni delavci te šole so prevzeli konkretne naloge za izvedbo programa oziroma tekmovanja. Tudi osnovna šola »Marjana Nemca« v Radečah je z vso resnostjo pristopila k izvedbi programa tekmovanja, kar se je pozneje pokazalo pri uspehih njenih učencev v občinskem tekmovanju.

V I. kolo šolskega tekmovanja so se vključile:

1. Osnovna šola »Primoža Trubarja« v Laškem s 749 učenci

2. Osnovna šola »Marjana Nemca« v Radečah s 290 učenci
 3. Osnovna šola »Antona Aškerca« v Rimskih Toplicah s 95 učenci
 4. Osnovna šola Jurklošter s 90 učenci
 5. Osnovna šola Zidani most s 46 učenci
 6. Osnovna šola Vrh nad Laškim s 32 učenci
 7. Osnovna šola Jagnjenica s 38 učenci
 8. Osnovna šola Breze s 24 učenci
 9. Osnovna šola Svibno s 23 učenci

Število za tekmovanje pripravljenih učencev je povzeto iz predhodnih prijav navedenih šol, ugotavljamo pa, da je v mnogih šolah tekmovalo večje število učencev, kot so jih priglasili.

Zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov za izvedbo praktičnega dela tekmovanja s kolesom in ker je v višje ležečih šolah sneg onemogočil priprave za tekmovanje, mnoge šole niso mogle pravčasno pripraviti svojih učencev za udeležbo na občinskem tekmovanju, ki je bilo 6/4-1969 v Laškem.

Občinskega tekmovanja so se udeležile z dvema ekipama po 4 učence Osnovna šola »Primoža Trubarja« v Laškem, Osnovna šola »Marjana Nemca« v Radečah in Osnovna šola »Antona Aškerca« v Rimskih Toplicah. Kot najboljši na

tem tekmovanju so bili nagrajeni: ZVONKO LAVRINC, učenec 8. razr. z ročno uro, MARJAN PINTERIČ, učenec 8. razr. z aktovko, oba iz šole Radeče; nadalje STOJAN KAVZET, učenec 6. razr. z nalivnim peresom in MARJAN KRAMER, učenec 8. razr. z nalivnim peresom, oba iz šole Laško.

Pri občinskem tekmovanju je razen občinske komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu ter posameznih prosvetnih delavcev iz osnovnih šol zelo poštvrtovalno sodelovalo Združenje soferjev in avtomehanikov Laško. To društvo je pripravilo poligon za tekmovanje, sodelovalo s svojimi člani pri ocenjevalni vožnji in izvedlo vse ostale tehnične priprave, tako da je tekmovanje uspešno in brezhibno potekalo.

Ob zaključku I. republiškega šolskega tekmovanja »Kaj več o prometu« v občini Laško ugotavljamo, da je bilo to tekmovanje v večini šol uspešno izvedeno, da je pri tem tekmovala večina učencev na območju občine in da je bila udeležba učencev na tem tekmovanju večja kot pri katerikoli dosednji prometno vzgojni akciji mladine.

Predsednik komisije
Marjan ZOR

Gibanje prebivalstva v občini

od 21. 5. do 20. 7. 1969

SMRTI:

- LEBEN Mihael, (77), upokojenec, Rečica 64;
- KOSIR Uršula, (85), preužitkarica, Kuretno 13;
- KINK Terezija, (76), upokojenka, Marija Gradec 2;
- ZUPANC Peter, (43), delavec, Doblatina 9;
- PERME Leopold, (65), upokojenec, Brezno 7;
- DŽURIN Anka, (70), gospodinja, Laško 255-d;
- SOLER Antonija, (70), gospodinja, Jagoče 9;
- SMERC Marja, (61), šivilja, Laško 152;
- SESEL Franc, (54), upokojenec, Laško 355;
- DRAKSLAR Anton, (50), delavec, Suhadol 16;
- GORENJEK Jože, (69), upokojenec, Stari dvor 11;
- KRANJC Jožef, (74), upokojenec, Širje 1;
- ŠKOBE Marija, (44), gospodinja, Zebnik 4;
- KORITNIK Katarina, (60), družinska upokojenka, Podkraj 45;
- AVDIČ Melanija, (52), upokojenka, Rimske Toplice 4;
- POZIN Helena, (80), gospodinja, Povčeno 4;
- BREČKO Frančiška, (76), preužitkarica, Breze 53;
- DEZELAK Karl, (60), kmet, Velike Grahovše 26;
- SANTEJ ANTON, (54), poljedelec, Panceče 31;
- DOBERŠEK Julijana, (86), soc. podpiranka, Blatni vrh 40;

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE VETERINARSKÉ POSTAJE LAŠKO

ZA AVGUST IN SEPTEMBER

V avgustu in septembru 1969 bo dežurna služba Veterinarske postaje Laško poslovala po naslednjem razporedu:

1969	Zivinozdravnik
2. 8.— 4. 8.	Dipl. vet. Vahtar Boris
9. 8.—11. 8.	Dipl. vet. Kogovšek Jože
16. 8.—18. 8.	Dipl. vet. Vahtar Boris
23. 8.—25. 8.	Dr. Malenšek Slavko
30. 8.— 1. 9.	Dipl. vet. Kogovšek Jože
6. 9.— 8. 9.	Dipl. vet. Vahtar Boris
13. 9.—15. 9.	Dr. Malenšek Slavko
20. 9.—22. 9.	Dipl. vet. Kogovšek Jože
27. 9.—29. 9.	Dipl. vet. Vahtar Boris

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj drugega dne.

Dežurni veterinar vrši umetno osemenjevanje v času dežurstva na poziv lastnika plemenice na določenem mestu.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

Za avgust in september 1969

V času od 1. avgusta do 30. septembra bo dežurna služba zdravnikov in medicinskih sester na področju Laško in Rimske Toplice (od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj tudi za področje Radeč) in njemu pripadajoče okolice poslovala po naslednjem razporedu:

1969	Zdravnik	Medicinska sestra ali bolničarka
1. 8.— 3. 8.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
4. 8.—10. 8.	Pečar dr. Samo	Pečar Mihaela
11. 8.—17. 8.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena
18. 8.—24. 8.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
25. 8.—31. 8.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena
1. 9.— 7. 9.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
8. 9.—14. 9.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
15. 9.—21. 9.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena
22. 9.—28. 9.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
29. 9.—30. 9.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija

Potrebni obiski na domu naj se naroče pri posameznih zdravnikih do 13 ure. Vsi bolniki in poškodovanci, ki jim je potrebna nujna zdravniška pomoč, naj se javijo dežurnim, ki so v službi tisti dan.

»Naše delo« izhaja mesečno — Izdaja Skupščina občine Laško — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Lev TICAR — Uredništvo in uprava: Laško 1, telefon 73-045, interna številka 4 in 6 — Cena za posamezno številko 1 N-din — Ziro račun pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Laško številka 5071-637-5 — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 20. dne v mesecu — Nenaročeni rokopiisov ne vračamo. Tisk in klišiji GP »Celjski tisk« Celje.